БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой
ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 260 (6480)
НОЯБРИИН 2
СУББОТО
1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

Промышленностиин, барилгын ба транспортын хүдэлмэрилэгшэд! Үйлэдбэридөө түрүү дүй дүршэл нэбтэрүүлэгты, техническэ дэбжэлтэ туйлахын ба ажалай бүтээсые бүхы хэмжээгээр дээшэлүүлхын түлөө тэмсэгты!

Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гэй Уряануудһаа

АРАДАЙ АЖАХЫ БА КУЛЬТУРЫЕ ХҮГЖӨӨХЫН ТҮЛӨӨ ШЭН ЗОРИГТОЙГООР ТЭМСЭГШЭДТЭ АЛДАР СОЛО!

★ ★ ★

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ Бурят-Монголой АССР-эй габьяата агрономой хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо тухай

Хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ габьятай байһанайнь түлөө доро дурсагдаһан хүнүүдтэ «Бурят-Монголой АССР-эй габьяата агроном» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо:

1. **Моложников** Николай Иванович — Бурят-Монголой хүдөө ажахын техникумэй агрономическа отделение даагша.
2. **Нессеп** Любовь Никодимовнада — Байкало-Кударын аймагай Кабанскын МТС-эй үрэһэ-шалгалтын лабораторие даагша.
3. **Смолькина** Елизавета Николаевнада — Хориин аймагай Хориин МТС-эй агроном.
4. **Соломинский** Борис Сомуиловичта — Тарбагатайн аймагай Тарбагатайн МТС-эй главна агроном.
5. **Фомина** Антонина Алексеевнадэ — Яруунын аймагай Нарһатын МТС-эй үрэһэ-шалгалгын лабораторие даагша.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1957 оной октябриин 25.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Республикын хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэ Бурят-Монголой АССР-эй габьяата зоотехнигэй, Бурят-Монголой АССР-эй габьяата ветеринарна врачын хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо тухай

Мал ажалые хүгжөөхэ хэрэгтэ габьятай байһанайнь түлөө доро дурсагдаһан хүнүүдтэ «Бурят-Монголой АССР-эй габьяата зоотехник» гэһэн нэрэзэргэ олгохо:

1. **Артамонов** Сергей Семеновичтэ — Кяхтын аймагай Пограничная МТС-эй главна зоотехник.
2. **Борисов** Бата Аюшеевичтэ — Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой зоотехник.
3. **Бохина** Евдокия Моисеевнадэ — Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой зоотехник.
4. **Вахрушев** Николай Семёновичтэ — Хэрэнэй аймагай Хэрэнэй МТС-эй главна зоотехник.
5. **Доржиев** Бато-Мунко Базаровичта — Яруунын аймагай Нарһатын МТС-эй главна зоотехник.
6. **Сахарова** Анна Григорьевнада — Бичурын аймагай Бичурын совхозой главна зоотехник.
7. **Флоренсова** Надежда Сергеевнадэ — Тарбагатайн аймагай Тарбагатайн МТС-эй главна зоотехник.
8. **Хамаганов** Архип Даниловичта — Кабанскын аймагай Темлюйскэ МТС-эй главна зоотехник.

«Бурят-Монголой габьяата ветеринарна врач» гэһэн нэрэзэргэ:

1. **Батороев** Сократ Богаевичта — Хэжэнгын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, ветеринарна врач.
2. **Богданов** Александр Георгиевичта — Бурят-Монголой научно-шэнжэлэлгын ветеринарна станциин паразитологическа таһагые даагша.
3. **Буркин** Иван Степановичта — Сэлэнгын аймагай Сэлэнгын МТС-эй ахалагша ветеринарна врач.
4. **Верхозина** Агриппина Николаевнада — Тарбагатайн аймагай Тарбагатайн МТС-эй ахалагша ветеринарна врач.
5. **Гонина** Татьяна Леонидовнада — Сэлэнгын ветеринарно-бактериологическа лабораторие даагша.
6. **Кириллов** Федор Степановичта — КПСС-эй Баргажанай айкомой секретарь, ветеринарна врач.
7. **Меньщиков** Леонид Андрияновичта — Ториин аймагай Ториин МТС-эй ахалагша ветеринарна врач.
8. **Меркель** Яков Михайловичта — Бурят-Монголой хүдөө ажахын техникумэй һуралсалай таһагые даагша, ветеринарна врач.
9. **Хайдуков** Иван Ильичтэ — КПСС-эй Иволгын айкомой секретарь, ветеринарна врач.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1957 оной октябриин 25.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдтэ Бурят-Монголой АССР-эй һургуулиин габьяата багшын хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо тухай

Арадай гэгээрэлэй талаар габьяатай байһанайнь түлөө БМАССР-эй һургуулиин габьяата багшын хүндэтэ нэрэзэргэ олгохо:

1. **Белевич** Валентина Антоновнада — Кабанскын аймагай Кабанскын дунда һургуулиин эхин классуудай багшада.
2. **Бураева** Феодосия Фёдоровнада — Мухаршэбэрэй аймагай Шаралдайн дунда һургуулиин эхин классуудай багшада.
3. **Бурдуковская** Парасковья Назаровнада — Кяхта городой № 1 дунда һургуулиин эхин классуудай багшада.
4. **Винокур** Залман Давыдовичта — БМАССР-эй гэгээрэлэй министрын орлогшодо.
5. **Гармаев** Гуржаб Гармаевичта — Хурумканай аймагай Элһэнэй эхин һургуулиис даагшада.
6. **Дамдинова** Лина Лыгденовнадэ — Хурумканай аймагай Аргадын дунда һургуулиин биологиин багшада.
7. **Добролюбова** Калерия Александровнада — Улан-Удэ городой № III эхин һургуулиин багшада.
8. **Дымпилов** Монгол Шагдуровичта — Закаменай аймагай Санагын дунда һургуулиин физикэ ба математикын багшада.
9. **Егорова** Прасковья Дмитриевнадэ — Закаменай аймагай Михайловска дунда һургуулиин эхин классуудай багшада.
10. **Иванова** Клавдия Афанасьевнада — Яруунын аймагай Витимэй дунда һургуулиин эхин классуудай багшада.
11. **Константинова** Ольга Очировнада — Зүүн-Сибириин түмэр замай Улан-Удэ станциин хүдэлмэришэн залуушуулай № 6 һургуулиин математикын багшада.
12. **Кудинова** Мария Осиповнада — Кяхтын аймагай Капчерангын эхин һургуулиин багшада.
13. **Молоков** Леонид Александровичта — Заиграйн аймагай Үнэгэтэйн дунда һургуулиин һуралсалай таһагые даагшада.
14. **Назимов** Александр Тимофеевичтэ — Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай педагогикын таһагые даагшада.
15. **Никоров** Александр Васильевичта — Бурят-Монголой багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлгын институдай директортэ.
16. **Порохня** Елена Павловнада — Ториин аймагай Наринай долоон жэлэй һургуулиин директортэ.
17. **Потапова** Анастасия Петровнадэ — Мухаршэбэрэй дунда һургуулиин эхин классуудай багшада.
18. **Смолина** Анна Георгиевнада — Улан-Удэ городой № 14 базова эхин һургуулиие даагшада.
19. **Сорокин** Игнатий Петровичтэ — Кабанскын аймагай Брянска долоон жэлэй һургуулиин биологиин багшада.
20. **Строганов** Аркадий Васильевичта — Улан-Удын городой ажалшадай депутадуудай Соведэй арадай гэгээрэлэй таһагай инспекторто.
21. **Сыновец** Галина Константиновнада — Улан-Удэ городой № 64 дунда һургуулиин эхин классуудай багшада.
22. **Тармаев** Николай Бажеевичтэ — Түнхэнэй аймагай Тоорын дунда һургуулиин директортэ.
23. **Тяжелова** Лидия Петровнадэ — Улан-Удэ городой № 34 эхин һургуулиие даагшада.
24. **Щербакова** Мария Николаевнада — Улан-Удэ городой № 20 дунда һургуулиин һуралсалай талые даагшада.
25. **Щёкотова** Варвара Кузьминичнадэ — Улан-Удэ городой № 4 дунда һургуулиин математикын багшада.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ, Соведүүдэй Байшан.
1957 оной октябриин 25.

★ ★ ★

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭИ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Республикын промышленностиин, хүдөө ажахын болон соёл культурын түрүүшүүлые Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Железнодорожно район

Республикын арадай ажахые болон соёл культурые хүгжөөн дэбжэхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, шэн габьяатайгаар хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө Улан-Удэ городой Железнодорожно, Октябрьска болон Советскэ районуудһаа иимэ хүнүүдые Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха:

1. **Агафонов** Антон Дмитриевич — заводой цехын кочегар.
2. **Алексеев** Валентин Герасимович — Улан-Удэ станциин паровозно депогой машинист.
3. **Ананьина** Евгения Петровна — Түмэр замай техникумэй ород хэлэ ба литературын багша.
4. **Антонов** Роман Романович — заводой цехын уран дархан.
5. **Аркатов** Николай Тимофеевич — паровозо-вагонно заводой фрезеровщик.
6. **Асеев** Леонид Семенович — паровозо-вагонно заводой партийна организациин секретарь.
7. **Багин** Тимофей Андреевич — паровозо-вагонно заводой станочник.
8. **Бадмаев** Ганжур Мункуевич — паровозо-вагонно заводой слесарь.
9. **Баженов** Борис Яковлевич — № 1 автотранспортна конторын шофёр.
10. **Бакай** Дмитрий Прокопьевич — паровозо-вагонно заводой слесарь.
11. **Бакланова** Ксения Васильевна — № 66 дунда һургуулиин багша.
12. **Баранов** Иван Егорович — Дээдэ Онгостойн хирпиисын заводой хирпиисэ галдадаг цехын хүдэлмэришэн.
13. **Барышевцев** Александр Федорович — «Горпромкомбинадай» мастер.
14. **Барщев** Борис Петрович — Улан-Удэ станциин паровозно депогой бэлэдхэлэй цехын слесарь.
15. **Баударович** Богдан Михайлович — хуурайгаар хирпиисэ дарадаг заводой экскаваторай машинист.
16. **Белоусько** Борис Васильевич — паровозо-вагонно заводой дулаасуулгын, уһаар хангалгын мастер.
17. **Белова** Анастасия Григорьевна — заводой меднэгэдэлэй врач-терапевт.
18. **Беляева** Лидия Георгиевна — № 134 долоон жэлэй һургуулиин багша.
19. **Бобровская** Мария Алексеевна — Дээдэ-Онгостойн № 2 хирпиисын заводой хэб хэдэг цехын хүдэлмэришэн.
20. **Богомолов** Григорий Васильевич — паровозо-вагонно заводой заһабарилгын-механическа цехын слесарь.
21. **Болоев** Алексей Андрианович — заводой хабсаргагша-слесарь.
22. **Борисов** Александр Михайлович — паровозо-вагонно заводой слесарь.
23. **Брызгалов** Константин Иванович — паровозо-вагонно заводой токарь.
24. **Брянский** Борис Апполонович — паровозо-вагонно заводой паровозой мөөринүүдэй цехын начальник.
25. **Бузанов** Кирилл Васильевич — паровозо-вагонно заводой токарь.
26. **Бутко** Василий Сидорович — паровозо-вагонно заводой начальник.
27. **Бутуханов** Петр Карпович — ажалшадай депутадуудай районно Соведэй гүйсэдкомой милициин таһагай милиционер.
28. **Веркин** Василий Иванович — паровозо-вагонно заводой слесарьнүүдэй бригадир.
29. **Видяев** Александр Тимофеевич — заводой мүлигшэ.
30. **Вишняков** Михаил Евстегнеевич — замай 13 дистанциин бригадир.
31. **Воронков** Константин Артемьевич — лесхозой лесник.
32. **Выборнова** Екатерина Спиридоновна — заводой маляр.
33. **Гаврилов** Петр Георгиевич — «Бурмонголстрой» трестын автобазын шофёр.
34. **Галкин** Алексей Степанович — «Коминтерн» гэжэ олзоборилгын артелиин гутал оёгшо.
35. **Гарипов** Ахбар Садыкович — Зүүн-Сибириин түмэр замай 4-дэхи отделениин электроподстанциин электромонтёр.
36. **Гармаев** Пурба Очирович — Нютагай промышленностиин министерствын барилга-хабсаралгын управлениин шулуушан.
37. **Гармаев** Трофим Григорьевич — персональна пенсионер.
38. **Гоголюк** Андрей Григорьевич — Улан-Удэ станциин поезднуудые эмхидхэн табигша.
39. **Горшенин** Иван Иванович — паровозо-вагонно заводой уран дархан.
40. **Гринчук** Иван Степанович — паровозо-вагонно заводой шэрэм шудхадаг цехын халаанай начальник.
41. **Громов** Николай Иванович — автомобильнуудые заһабарилдаг мастерскойн слесарь-моторист.
42. **Гусятинский** Федор Евгеньевич — паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын начальник.
43. **Давыдова** Степанида Истофоровна — № 2 хилээмэнэй заводой макаронно цехын прессовщица.
44. **Десятков** Павел Федорович — паровозо-вагонно заводой котельнэ цехын компрессорнын машинист.
45. **Дульская** Мария Васильевна — заводой капитальна барилгын управлениин хүдэлмэришэн.
46. **Елизова** Зоя Романовна — заводой револьверщица.
47. **Елкина** Анна Кононовна — № 2 хилээмэнэй заводой хилээмэ һуулгагша.
48. **Елшанский** Константин Сидорович — ТЭЦ-ын электроцехын ахалагша мастер.
49. **Емелин** Николай Степанович — Зүүн-Сибириин түмэр замай барилгын гурбадахи участогай штукатур.
50. **Епачинцев** Иван Прохорович — «Бурмонголстрой» трестын модошо дархан.
51. **Ермолаева** Александра Анатольевна — паровозо-вагонно заводой земледел.
52. **Ерофеев** Виктор Осипович — паровозо-вагонно заводой модельнэ цехын мастер.
53. **Жапова** Цырма Тарбиевна — хирпиисын № 2 заводой хирпиисэ галдадаг цехын хирпиисэ һуулгагша.
54. **Жигарев** Михаил Григорьевич — паровозо-вагонно заводой токарь.
55. **Жукова** Калерия Георгиевна — хүдэлмэришэн залуушуулай № 6 һургуулиин багша.
56. **Захаров** Александр Андреевич — паровозо-вагонно заводой булад хайлуулагша.
57. **Зубарева** Наталья Михайловна — «Бурмонголстрой» трестын маляр.
58. **Иванов** Дмитрий Филиппович — заводой уран дархан.
59. **Иванова** Александра Ивановна — санэпидстанциин дезинфектор.
60. **Иевский** Александр Михайлович — Зүүн-Сибириин түмэр замай хэлхэе холбооной дохёо тэмдэг үгэлгын зургаадахи дистанциин электромеханик.
61. **Исполатов** Эраст Сергеевич — паровозо-вагонно заводой токарь.
62. **Каргапольцев** Сергей Михайлович — паровозо-вагонно заводой аккумуляторщик.
63. **Карнопольцев** Александр Герасимович — Улан-Удэ станциин паровозно депогой подъемочно цехын слесарь.
64. **Карпович** Павел Николаевич — вагонно участогай вагонуудые шалган харагша.
65. **Кириенко** Иван Иванович — паровозо-вагонно заводой харуулдагша.
66. **Кладити** Георгий Георгиевич — паровозо-вагонно заводой паровоз-хабсаралгын цехын начальник.
67. **Климов** Василий Иванович — Зүүн-Сибириин түмэр замай барилгын гурбадахи участогай модошо дархан.
68. **Ковалевская** Александра Михайловна — № 65 дунда һургуулиин директор.
69. **Кожухов** Петр Степанович — паровозо-вагонно заводой оолэгшэ.
70. **Колышев** Иван Романович — № 27 дунда һургуулиин багша.
71. **Комаров** Иван Васильевич — паровозо-вагонно заводой таблаашан.
72. **Корочкин** Семен Семенович — паровозо-вагонно заводой модо болбосоруулдаг цехын слесарь.
73. **Кравчук** Макар Николаевич — Улан-Удэ станциин ахалагша стрелочник.
74. **Крахмальников** Семен Абрамович — паровозо-вагонно заводой модельщик.
75. **Кузнецов** Иван Прокопьевич — паровозно депогой газосварщик.
76. **Кузьменко** Серафима Семеновна — хирпиисэ хуурайгаар бүтээдэг заводой хирпиисэ галдагша.
77. **Кучерцюк** Антон Федосеевич — модоной заводой рамщик.
78. **Леванова** Любовь Васильевна — вагонно депогой хүдэлмэришэн.
79. **Левшенков** Николай Максимович — паровозо-вагонно заводой паровоз-хабсаралгын цехын партийна организациин секретарь.
80. **Лесин** Михаил Иванович — № 834 барилга-хабсаралгын поездын газосварщик.
81. **Лукинская** Анна Андреевна — вагонно депогой үрэмдэгшэ.
82. **Лысковцев** Алексей Ефимович — заводой слесарь.
83. **Маковеев** Василий Александрович — паровозо-вагонно заводой паровозой машинист.
84. **Малахова** Крестиния Петровна — «Росмясорыбторгын» хүдэлмэришэн.
85. **Мантушкина** Вера Антоновна — паровозо-вагонно заводой вагон хабсардаг цехын малярнуудай бригадир.
86. **Мартынов** Александр Артемьевич — Зүүн-Сибириин түмэр замай 4-дэхи отделениин машинист.
87. **Мартынюк** Кирилл Васильевич — Улан-Удэ станциин паровозно депогой слесарь.
88. **Маскова** Мария Андреевна — Улан-Удэ станциин больницын акушеркэ.
89. **Медведев** Пимен Иванович — мотор-заһабарилдаг заводой медник.
90. **Минеев** Алексей Георгиевич — паровозо-вагонно заводой инструментальна цехын харуулдагша.
91. **Митягин** Иван Григорьевич — паровозо-вагонно заводой электрогагнууршан.
92. **Михалев** Георгий Павлович — «Горпромкомбинадай» уран дархан.
93. **Назаров** Аверьян Петрович — «Горпромкомбинадай» уран дархан.
94. **Наталенко** Егор Александрович — паровозо-вагонно заводой котельщигүүдэй бригадир.
95. **Нахоноев** Григорий Иннокентьевич — паровозо-вагонно заводой слесарь.
96. **Никитин** Юрий Сергеевич — паровозо-вагонно заводой дулаасуулгын, уһаар хангалгын цехын мастер.
97. **Новоженов** Александр Никитович — Улан-Удын авторотын шофёр.
98. **Олзоев** Василий Яковлевич — паровозо-вагонно заводой слесарь.
99. **Орлов** Андрей Павлович — паровозо-вагонно заводой пружинщик.
100. **Орлов** Николай Захарович — паровозо-вагонно заводой токарь.
101. **Осокин** Василий Алексеевич — Улан-Удэ станциин паровозно депогой машинистын туһалагша.
102. **Осокин** Федор Васильевич — паровозо-вагонно заводой токарь.
103. **Островерхов** Алексей Ефимович — «Бурмонголстрой» трестын модошо дархан.

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

Урган хубилнал Улан-Удэмнай

МАНАЙ РЕСПУБЛИКЫН ТҮБ ХОТО

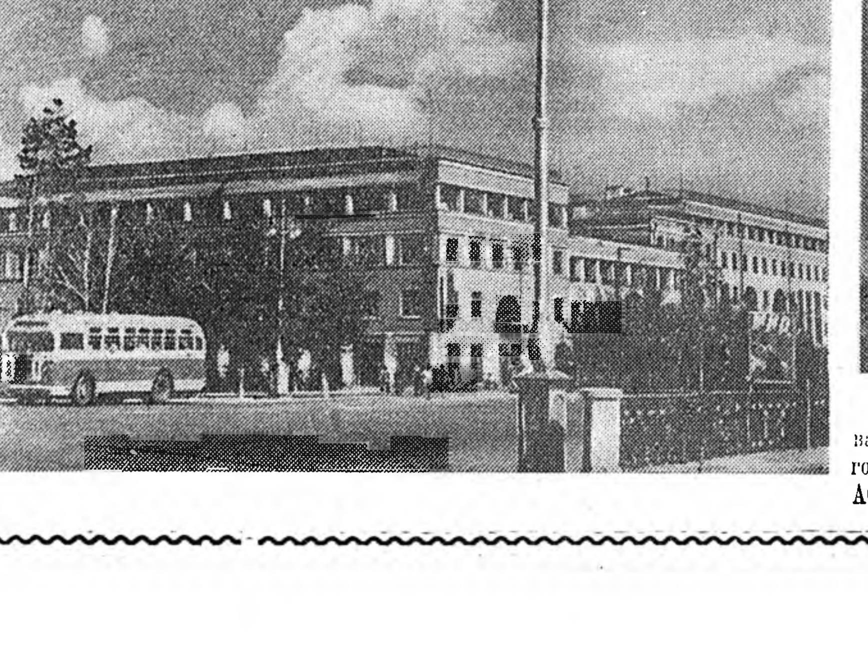

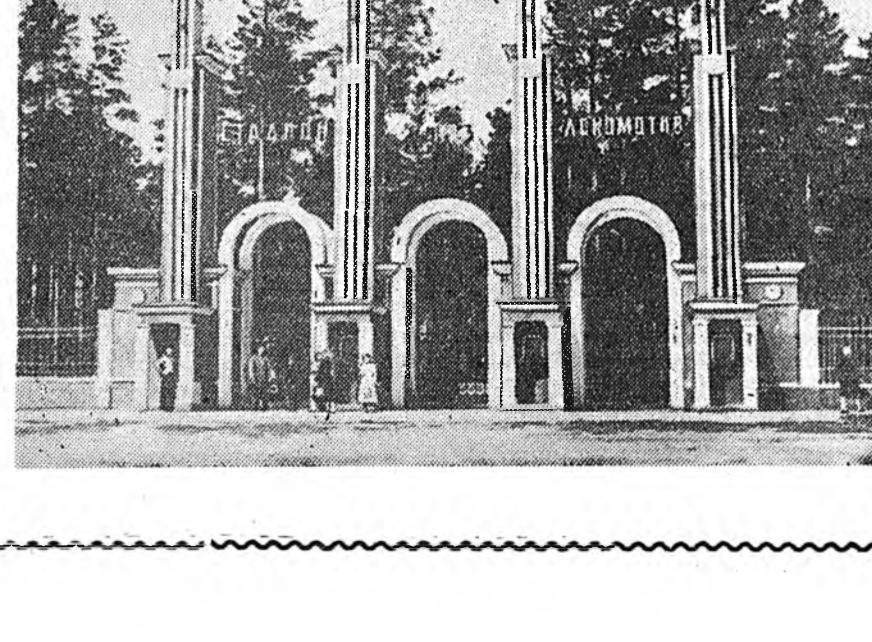

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа). 1. Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй гэрнүүд. 2. Улан-Удэ городой мяха-консервын комбинадай дэргэдэхи Культурын ордон. 3. Бурят-Монголой АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион.

БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

Республикын промышленностиин, хүдөө ажахын болон соёл культурын түрүүшүүлые Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

(Үргэлжэл)

104. **Павлов** Поликарп Максимович—паровозо-вагонно заводой котельщигүүдэй бригадир.
105. **Павленко** Евгений Петрович—паровозо-вагонно заводой главна инженер.
106. **Пантелеев** Владимир Константинович—«Бурмонголстрой» трестын шулуушан.
107. **Перфильева** Мария Петровна—Столовонуудай трестын хамһабариин ажахын ахалагша һаалишан.
108. **Песегова** Анна Григорьевна—Горпромкомбинадай нааданхай дархалдаг мастер.
109. **Петрова** Елена Николаевна—паровозо-вагонно заводой ОРС-ын столовын үйлэдбэрие даагша.
110. **Пинигин** Владимир Романович—заводой электрик.
111. **Пичугин** Петр Николаевич—паровозо-вагонно заводой котельщик.
112. **Поздняк** Нина Игнатьевна—Улан-Удэ станциин больницын врач.
113. **Полина** Пелагея Александровна—Зүүн Сибириин түмэрзамай барилгын гурбадахи участогай хүдэлмэришэн.
114. **Полторыхин** Егор Яковлевич—паровозо-вагонно заводой түмэршэ дархан.
115. **Поначевный** Иван Афанасьевич—Улан-Удэ станциин паровозно депогой машинист.
116. **Попова** Александра Васильевна—паровозо-вагонно заводой № 2 хүүгэдэй яслиин хүдэлмэришэн.
117. **Посметный** Сергей Митрофанович—№ 1 автотранспортна конторын шофер.
118. **Провезенцева** Александра Степановна — паровозо-вагонно заводой токарь.
119. **Прошенков** Андрей Николаевич—Улан-Удэ станциин паровозно депогой котельщик.
120. **Процевитый** Евгений Артемович — мотор заһабарилгын заводой слесарь.
121. **Птицин** Прокопий Дмитриевич—Зүүн-Сибириин түмэрзамай барилгын табадахи дистанциин модошо дархан.
122. **Родионов** Михаил Власович—Улан-Удын авторотын шофер.
123. **Романенко** Михаил Андреевич—Улан-Удэ станциин паровозно депогой начальник.
124. **Рябов** Тимофей Иванович—лесхозой шофер.
125. **Савин** Григорий Наумович—паровозо-вагонно заводой байрын-коммунальна таһагай хүдэлмэришэн.
126. **Савинская** Пелагея Марковна—ТЭЦ-ын түлишын-транспортна цехын хүдэлмэришэн.
127. **Семенов** Ефим Михайлович—паровозо-вагонно заводой токарь.
128. **Серебряков** Яков Андреевич—Зүүн-Сибириин түмэрзамай барилгын табадахи дистанциин пеэшэншэн.
129. **Снухин** Сергей Александрович—№ 68 дунда һургуулиин директор.
130. **Скрипкин** Алексей Дмитриевич—Зүүн-Сибириин түмэрзамай 13 дистанциин начальник.
131. **Славкин** Алексей Кузьмич—паровозо-вагонно заводой машинист.
132. **Смольников** Орест Павлович—паровозо-вагонно заводой токарь.
133. **Соболев** Николай Семенович—вагонно участогай техническэ шалгалтын пунктын начальник.
134. **Солянкин** Иван Григорьевич—МВД-гэй милициин линейнэ отделениин милиционер.
135. **Стефаняк** Зигмунд Фанцович—хилээмэнэй № 2 заводой ашаашан.
136. **Страздин** Анатолий Георгиевич заводой токарь.
137. **Тайшихин** Михаил Григорьевич—«Бурмонголстрой» трестын автобазын шофер.
138. **Таракановский** Александр Матвеевич—«Бурмонголстрой» трестын шулуушан.
139. **Тирских** Тихон Васильевич — заводой термист.
140. **Трифонова** Анисья Ивановна—паровозо-вагонно заводой меднэгэдэлэй врач.
141. **Трубачева** Валентина Александровна — паровозо-вагонно заводой меднэгэдэлэй врач.
142. **Турчановский** Николай Петрович—хэлхеэ холбооной транспортна конторын шофер.
143. **Федухин** Павел Николаевич—паровозо-вагонно заводой меднэгэдэлэй начальник.
144. **Фетисов** Григорий Самойлович—паровозо-вагонно заводой шудхалгын өөлэгшэ.
145. **Хаматгалимов** Аслям Хаматгалимович—№ 834 барилга-хабсаралгын поездын шулуушадай бригадир.
146. **Хмелев** Петр Иванович—паровозо-вагонно заводой мастер.
147. **Хохряков** Иван Ильич—«Металлоширпотреб» заводой слесарь.
148. **Цвик** Василий Иванович—заводой цехын вагранщик.
149. **Чеботарев** Константин Александрович— паровозо-вагонно заводой түмэршэ дархан.
150. **Чепелев** Павел Васильевич—паровозо-вагонно заводой слесарь.
151. **Чернышев** Евгений Иванович—заводой цехын начальник.
152. **Чернышев** Марк Антонович—паровозо-вагонно заводой фрезеровщик.
153. **Чесноков** Тит Андреевич—паровозо-вагонно заводой компрессорнэ станциин ахалагша машинист.
154. **Чечев** Иван Николаевич — машина бүтээлгын заводой таһагай начальник.
155. **Шабаев** Тимофей Осипович—Улан-Удэ станциин паровозно депогой токарь.
156. **Шамсмухаметов** Мирза Фаррахович—машина бүтээлгын заводой партийна комитедэй секретарь.
157. **Шевченко** Владимир Ефстафьевич — Улан-Удэ станциин паровозно депогой машинист.
158. **Шиганова** Нина Александровна—паровозо-вагонно заводой инженер-конструктор.
159. **Школин** Александр Сергеевич—Улан-Удэ станциин маневрово диспетчер.
160. **Шматков** Михаил Андреевич—паровозо-вагонно заводой слесарьнүүдэй бригадир.
161. **Щербаков** Петр Федорович—ТЭЦ-ын турбинануудай ахалагша машинист.
162. **Яблоновский** Владимир Семенович—Улан-Удын авторотын шофер.
163. **Ярышкин** Иван Павлович—вагонно депогой вагонно участогай партийна организациин секретарь.
164. **Яцевич** Петр Иванович—Зүүн Сибириин түмэрзамай 4-дэхи отделениин главна кондуктор.

Октябрьска район

1. **Алимасова** Надежда Ивановна — мяха-консервын комбинадай байрын-коммунальна таһагай штукатур.
2. **Асеев** Александр Семенович—пенсионер.
3. **Альцман** Клавдия Павловна—сэмбын фабрикын директор.
4. Ангаткина Евдокия Григорьевна—модоной заводой модо болбосоруулгын цехын станочница.
5. **Апальков** Иван Кузьмич—мебельнэ фабрикын уран дархан.
6. **Астраханцев** Василий Михайлович—шэгнүүр заһабарилдаг заводой слесарь.
7. **Бадмаева** Зади Бадмаевна—республиканска больницын терапевтическэ таһагые даагша.
8. **Батуев** Бежан Батуевич—республиканска санэпидстанциин лабораторие даагша.
9. **Башлеев** Александр Егорович—модо урадхуулгын конторын шофер.
10. **Беломестных** Михаил Степанович—мяха-консервын комбинадай колбасна заводой обвальщик.
11. **Березкин** Георгий Иванович—мяха-консервын комбинадай зэд банкын цехын автокарщик.
12. **Богдасаров** Василий Александрович—ангай совхозой модошо дархан.
13. **Брюханов** Иннокентий Степанович—талха татадаг комбинадай крупчатник.
14. **Букарев** Павел Федорович—Нютагай промышленностиин министерствын мебельнэ фабрикын директор.
15. **Васильева** Агафья Павловна—Серовой нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин хүдэлмэришэн.
16. **Всенков** Василий Михайлович—мяха-консервын комбинадай барилга-хабсаралгын управлениин слесарьнүүдэй бригадир.
17. **Гордеев** Василий Андреевич—талха татадаг комбинадай шулуушан.
18. Гордеев Севастьян Петрович—модоной заводой хүдэлмэришэн.
19. **Гребенщиков** Семен Иванович—горкомхозой шофер.
20. **Гришин** Степан Иванович—Тальцы станциин дежурна.
21. **Гусляков** Клим Логович—городой һүнэй заводой шофер.
22. **Дегтярев** Григорий Михайлович—мяха-консервын комбинадай ахалагша мастер.
23. **Денисов** Семен Андреевич—№ 26 П/Я об'ектын ашаашан.
24. **Дульская** Варвара Романовна—мяха-консервын комбинадай колбасна заводой колбаса шанагша.
25 **Ерышев** Борис Степанович—модоной заводой хюрөө заһагша.
26. **Ефремов** Аким Федосеевич—модоной заводой модо хюрөөдэдэг цехын рамын хүдэлмэрилэгшэ.
27. **Завьялов** Федор Матвеевич—ой модо худалдадаг складай хүдэлмэришэн.
28. **Заиграев** Василий Петрович—мяха-консервын комбинадай холодильнигай ашаашан.
29. **Захарова** Антонина Александровна—№ 29 дунда һургуулиин багша.
30. **Игумнова** Екатерина Васильевна—модоной заводой хүдэлмэришэн.
31. **Истомин** Василий Никитович—модо урадхуулдаг Удын конторын урадхуулагшадай бригадир.
32. **Калашников** Василий Андреевич—сэмбын фабрикын юумэ заһабарилагша.
33. **Климентьев** Николай Игнатьевич—«Бурмонголстрой» трестын барилгын 4-дэхи управлениин шулуушан.
34. **Ковалева** Екатерина Парфеновна—«Кооператор-Комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин ээрэгшэ.
35. **Коверина** Мария Ильинична — талха татадаг комбинадай ашаашан.
36. **Кокин** Кирилл Васильевич—мяха-консервын комбинадай консервын заводой мастер.
37. **Комаров** Мефодий Петрович—мяха-консервын комбинадай теплоцехын ахалагша кочегар.
38. **Кособурова** Татьяна Игнатьевна—№ 4 столовын повар.
39. **Котов** Яков Федорович—мяха-консервын комбинадай шофер.
40. **Котовщиков** Максим Степанович—Серовой нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин уран дархан.
41. **Краснoярова** Мария Дмитриевна—ангай совхозой һаалишан.
42. **Кушнарев** Прокопий Сафронович—«Кооптруд» гэжэ олзоборилгын артелиин түмэршэ дархан.
43. **Ланина** Елена Николаевна—сэмбын фабрикын бүд нэхэгшэ.
44. **Лебедев** Александр Алексеевич—мяха-консервын комбинадай партийна комитедэй секретарь.
45. **Лебедев** Яков Семеновичые—персональна пенсионер.
46. **Литвинчев** Григорий Ефимович—рейдовэ участогай автослесарь.
47. **Макарова** Таисья Антоновна—мебельнэ фабрикын станочница.
48. **Матвеева** Зинаида Лазаревна—сэмбын фабрикын аппаратно-ээрэлгын цехын смесовщица.
49. **Молева** Ольга Васильевна—мебельнэ фабрикын станочница.
50. **Морозов** Алексей Владимирович—«Кооптруд» гэжэ олзоборилгын артелиин правлениин түрүүлэгшэ.
51. **Мухометдинов** Суфьян Мухометдинович—модоной заводой капитальна барилгын таһагай хүдэлмэришэн.
52. **Никипелов** Николай Степанович—мяха-консервын комбинадай үүсэлэлгын цехын слесарь.
53. **Никитина** Елизавета Васильевна—талха татадаг комбинадай электроцехын мотористка.
54. **Никифорова** Екатерина Михайловна—республиканска трахомотозно диспансерэй главна врач.
55. **Оленникова** Полина Кузьминична—№ 35 дунда һургуулиин багша.
56. **Пайвин** Федор Михайлович—рейдовэ участогай мастер.
57. **Покацкий** Варфоломей Иванович—«Скот-импорт» гэжэ мал худалдадаг базын шофер.
58. **Полубаркин** Николай Семенович—«Кооптруд» гэжэ олзоборилгын артелиин модо болбосоруулдаг цехын мастер.
59. **Порубенко** Михаил Евменович — Заудинск станциин поезднуудые эмхидхэн табигша.
60. **Раев** Константин Ильич—пенсионер.
61. **Рымарева** Степанида Андрияновна—«Кооператор-Комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин утаһа монсогойлдог цехын утаһа монсогойлогшо.
62. **Савченко** Василий Лукич—«Бурмонголстрой» трестын барилгын 4-дэхи управлениин модошо дархан.
63. **Самойлова** Татьяна Антоновна—мебельнэ фабрикын станочница.
64. **Селедцев** Григорий Петрович—«Бурмонголстрой» трестын барилгын 4-дэхи управлениин хүдэлмэришэн.
65. **Семенов** Михаил Ильич—Удын модо урадхуулдаг конторын тракторист.
66. **Семенова** Татьяна Ивановна—халдабарита үбшэнтэнэй больницын арһанай-венерическэ отделение даагша.
67. **Семенькова** Мария Григорьевна—сэмбын фабрикын ажалай ба салин хүлһэнэй таһагай начальник.
68. **Смирнова** Антонина Лаврентьевна—хүүгэдэй № 1 больницын врач.
69. **Солдатов** Тихон Устинович—пенсионер.
70. **Ступина** Мария Сергеевна—мяха-консервын комбинадта нарин гэдэһэ болбосоруулагша.
71. **Суханов** Дмитрий Алексеевич—модоной заводой хюрөө заһагша.
72. **Теслева** Маланья Ананьевна—Серовой нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин хүдэлмэришэн.
73. **Тихонов** Ферапонт Исаевич—мяха-консервын комбинадай хүдэлмэришэн.
74. **Трифонов** Парамон Еремеевич—«Кооптруд» гэжэ олзоборилгын артелиин слесарь.
75. **Тумурова** Дарья Касьяновна—сэмбын фабрикын утаһа монсогойлогшо.
76. **Тыхеев** Батор Богодаевич—Удын модо урадхуулдаг конторын модо урадхуулагшадай бригадир.
77. **Цыренжапова** Дугорма Энდановна—мяха-консервын комбинадай холодильнигай хүдэлмэришэн.
78. **Чебунина** Фаина Ивановна—«Кооптруд» гэжэ олзоборилгын артелиин химцехын хүдэлмэришэн.
79. **Шестакова** Антонина Платоновна—Удын модо урадхуулдаг конторын десятник.
80. **Шильникова** Аграфена Никифоровна—мяха-консервын комбинадай консервын заводой хүдэлмэришэн.
81. **Юращик** Константин Иосифович—пенсионер.
82. **Якимова** Лидия Александровна—Удын модо урадхуулдаг конторын хүдэлмэришэн.
83. **Яценко** Анна Петровна—талха татадаг комбинадай крупагай заводой хүдэлмэришэн.

Советскэ район

1. **Аксентьева** Полина Ивановнае—Шэлэй механизированнэ заводой шэл отологшо.
2. **Аксинович** Павел Федоровичые—Шэлэй механизированнэ заводой мастер.
3. **Алексеев** Дмитрий Андрияновичые—филологическа наукануудай кандидат, доцент, Ленинградай университедэй Зүүн зүгэй факультедэй монголой филологиин кафедрые даагша.
4. **Амоголонов** Даша Доржиевичые—филологическа наукануудай кандидат, Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ Бурят-Монголой багшанарай институдай доцент.
5. **Ангархаева** Мария Шултыновнае—Харахагүйшүүлэй Бүхэроссин общиствын һуралсалай—үйлэдбэриин мастерскойн хүдэлмэришэн.
6. **Андреев** Виктор Минаевичые—гурбадахи автотранспортын конторын шофер.
7. **Андреева** Евдокия Ивановнае—Бурят-Монголой Ленинэй орденто оперо ба баледэй театрын ахалагша зонхилогшо.
8. **Баклушин** Михаил Федоровичые—Судна заһабарилгын заводой түмэршэ дархан.
9. **Бадлуев** Доржи Дабаевичые — «Бурмонголстрой» трестын столярна цехын модошо дархан.
10. **Балябин** Андрей Емельяновичые—Шэлэй механизированнэ заводой электромонтер.
11. **Баранникова** Мария Борисовнае Уһан-замай пароходствын Зүүн Сибириин управлениин ОРС-ын повар.
12. **Барлуков** Иннокентий Васильевичые—«Олха» баржын шкипер.
13. **Башаров** Гурий Петровичые—персональна пенсионер.
14. **Безносов** Арсений Ивановичые—«Восход» гэжэ олзоборилгын артелиин мастер.
15. **Белоглазова** Раиса Васильевнае—уранзохёолшо.
16. **Бертагаев** Трофим Алексеевичые филологическа наукануудай доктор, профессор, СССР-эй Наукануудай Академиин хэлэ шэнжэлдэг институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ.
17. **Болонева** Степанида Сергеевнае—горпищеторгын хүдэлмэришэн.
18. **Болотов** Алексей Радионовичые—Шэлэй механизированнэ заводой директор.
19. **Бронникова** Анастасия Александровнае—Бурят-Монголой зооветеринарна институдай һуралсалай-туршалгын ажахын һаалишан.
20. **Бурдуковский** Семен Васильевичые—Культурын министерствын типографиин хэблэгшэ-ротационер.
21. **Бурлов** Павел Нилсановичые—«Механлит» заводой директор.
22. **Быструшкина** Мария Федоровнае—городой хоёрдохи баниин хүдэлмэришэн.
23. **Васильев** Куприян Максимовичые—Хүдөө ажахын техникумэй хамһабариин ажахын складые даагша.
24. **Виноградова** Фаина Ефимовнае—оёдолой фабрикын оёдолшон.
25. **Воробьев** Петр Федоровичые—«Бурмонголстрой» трестын шулуушадай бригадын бригадир.
26. **Глушков** Георгий Тимофеевичые—Судна заһабарилгын заводой слесарь.
27. **Глязер** Татьяна Петровнае—БМАССР-эй Габьяата артистка, пионернүүдэй Ордоной хореографическа кружогые хүтэлбэрилэгшэ.
29. **Гончикова** Цындыма Санжиевнае—Бурят-Монголой драмын театрын артистка.
29. **Горбунова** Анна Георгиевнае—33-дахи һургуулиин тоо бодолгын багша.
30. **Горлина** Милентина Николаевнае—Культурын министерствын типографиин хэблэлгын цехын ахалагша мастер.
31. **Гребенщиков** Василий Кирилловичые — Бурмонкоопсоюзай автобазын түмэршэ дархан.
32. **Гребнев** Сергей Севастьяновичые — уранзурагай-үйлэдбэрилгын мастерскойнуудай ахалагша мастер.
33. **Григорьев** Харлампий Парфеновичые — «Красный Восток» гэжэ олзоборилгын артелиин шэл шанагшые һэлгэгшэ.
34. **Гусева** Анна Ивановнае — «Победа» гэжэ олзоборилгын артелиин эсхэгшэ.
35. **Дементьев** Дмитрий Степановичые — «Бурмонголстрой» трестын конторын харуулшан.
36. **Демьяненко** Михаил Григорьевичые — «Механлит» заводой слесарь.
37. **Десятов** Гавриил Филипповичые — персональна пенсионер.
38. **Добрынина** Мария Ивановнае — Заһабарилга-барилгын конторын штукатурнуудай бригадир.
39. **Дубинина** Надежда Федоровна — «Бурмонголстрой» трестын барилгын 1-дэхи управлениин хүдэлмэришэн.
40. **Дудин** Владимир Михайловичые—гурбадахи поликлиникын главна врач.
41. **Дудин** Максим Макаровичые — Хүдөө ажахын министерствын түсэблэлгын-финансово таһагай начальник.
42. **Дудникова** Евдокия Алексеевнае — хоёрдохи интернат-һургуулиин багша.
43. **Дудников** Филипп Георгиевичые — Соведүүдэй гостиницын директор.
44. **Дульбинов** Иван Леонтьевичые—түүхын наукануудай кандидат, Бурят-Монголой Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай марксизмын-ленинизмын кафедрые даагшын уялга дүүргэгшэ.
45. **Дуринов** Иван Алексеевичые — Бурят-Монголой Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай физикын кафедрын ахалагша багша.
46. **Евдокименко** Василий Павловичые — «Бурмонголстрой» трестын үйлэдбэриин педприятинуудай комбинадай уран дархан.
47. **Жаворонков** Георгий Александровичые — Зүүн Сибириин түмэр замай Дивизионно станциин ахалагша зам заагша.
48. **Жижкун** Иван Мироновичые — персональна пенсионер.
49. **Жуков** Федор Васильевичые — Шэлэй механизированнэ заводой мастер.
50. **Зирнис** Арта Петровнае — книготоргын 38-дахи магазинай наймаалагша.
51. **Зорков** Владимир Николаевичые — «Механлит» заводой токарь.
52. **Зыков** Николай Васильевичые — персональна пенсионер.
53. **Иванов** Николай Ивановичые — персональна пенсионер.
54. **Ивайловский** Кирилл Ивановичые — персональна пенсионер.
55. **Игумнова** Евгения Гавриловнае—Шэлэй механизированнэ заводой түлилгын цехын хүдэлмэришэн.
56. **Имеев** Алексей Михайловичые—таксомоторно автоажахын шофер.
57. **Ицкович** Абрам Евсеевичые — городой нэгэдэхи больницын главна врачые орлогшо.
58. **Карпов** Михаил Матвеевичые — Судна заһабарилгын заводой котельщигүүдэй бригадир.
59. **Катцин** Василий Васильевичые—республиканска онкологическа диспансерэй врач.
60. **Ковалев** Иван Львовичые — персональна пенсионер.
61. **Корниенко** Иван Ильичые, — городской санитарно-эпидимеологическа станциин профилактическа дизенфекциин таһагые даагша.
62. **Коняев** Феофан Романовичые — Эрхүүгэй горнометаллургическа институдай марксизм-ленинизмын кафедрын доцент.
63. **Корытова** Пелагея Семеновнае—Харгы зам заһабарилга-барилгын конторын хүдэлмэришэн.
64. **Кравцов** Захар Иосифовичые — 154-дэхи трестын барилгын дархашуулай бригадир.
65. **Крутояренко** Степан Дмитриевичые—Судна заһабарилгын заводой директор.
66. **Кудрявцев** Федор Александровичые — түүхын наукануудай кандидат. Эрхүүгэй Ждановай нэрэмжэтэ гүрэнэй университедэй доцент.
67. **Кузнецкий** Наум Самуиловичые — Бурят-Монголой КПСС-эй обкомой дэргэдэхи партийна һургуулиин багша.
68. **Кузнецов** Иван Алексеевичые — персональна пенсионер.
69. **Куприянова** Александра Ильиничнае — персональна пенсионер.
70. **Курбатов** Григорий Тимофеевичые — Гүрэнэй автомобильна инспекциин автоинспектор.
71. **Куржумова** Полина Ивановнае — Уһан замай пароходствын Зүүн Сибириин управлениин ОРС-ын оёдолой мастерскойн оёдолшон.
72. **Ламухина** Анастасия Ивановнае — «Труд» гэжэ инвалидуудай артелиин малгай оёдог мастер.
73. **Лопатин** Михаил Тимофеевичые — ажалшадай депутадуудай районно Соведэй гүйсэдкомой милициин таһагай ахалагша оперуполномоченно.
74. **Мазурина** Екатерина Александровнае—Туберкулёзно больницын врач-фтизиатр.
75. **Манзырев** Владимир Андриановичые — «Бурмонкоопсоюзай» правлениин түрүүлэгшын орлогшо.
76. **Максимова** Валентина Дмитриевнае — Бурят-Монголой зооветеринарна институдай һуралсалай-туршалгын ажахын һаалишан.
77. **Маскова** Елизавета Андреевнае—багшанарай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ институдай библиотекые даагша.
78. **Маскова** Софья Андреевнае — Пионернүүдэй Ордоной библиотекые даагша.
79. **Мачульский** Серафим Николаевичые — ветеринарна наукануудай кандидат, Бурят-Монголой зооветеринарна институдай паразитологиин кафедрые даагша.
80. **Мезенцева** Вера Федоровнае — городской нэгэдэхи баниин хүдэлмэришэн.
81. **Мешаак** Вильгельм Мартыновичые — городской нэгэдэхи больницын врач.
82. **Михалев** Василий Иннокентьевичые — городской электростанциин электромонтёр.
83. **Молчанов** Николай Григорьевичые — Шэлэй механизированнэ заводой барилга — заһабарилгын цехын маляр.
84. **Мясникова** Варвара Ивановнае—пенсионер.
85. **Мяханов** Григорий Дмитриевичые—тусхай хэлхеэ холбооной таһагай хүдэлмэришэн.
86. **Налетов** Петр Ивановичые — геолого-минерологическа наукануудай кандидат, Эрхүүгэй геологическа управлениин инженер.
87. **Намсараев** Хоца Намсараевичые — уранзохёолшо.
88. **Ненашев** Георгий Евдокимовичые — городской электростанциин котельно цехын слесарь.
89. **Овчаренко** Петр Федоровичые — «Улан-Удэ» пароходой механик.
90. **Окладников** Алексей Павловичые—түүхын наукануудай доктор, профессор, СССР-эй Наукануудай академиин материальна культурын институдай Ленинградай отделениин ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ.
91. **Осодоева** Федосья Матвеевнае — персональна пенсионер.
92. **Остапов** Федор Терентьевичые — Харгы зам барилгын конторын хүдэлмэришэн.
93. **Павлов**, Артем Минаевичые — «Бурмонголстрой» трестын барилгын нэгэдэхи управлениин дархашуулай бригадир.
94. **Панов** Иван Дмитриевичые—персональна пенсионер.
95. **Паршакова** Александра Ивановнае — гурбадахи поликлиникын врач.
96. **Пермякова** Агния Александровнае — персональна пенсионер.
97. **Плишкин** Василий Васильевичые — Бурят-Монголой зооветеринарна институдай доцент.
98. **Потемкина** Варвара Винальевнае — Хилээмэнэй комбинадай эрхим рецепттэй цехын мастер.
99. **Пузенко** Гавриил Авксентьевичые — Шэлэй механизированнэ заводой главна инженер.,
100. **Рубцов** Михаил Прокопьевичые — Судна заһабарилгын заводой хэбшэн.
101. **Русин** Иван Карповичые — городской электростанциин турбинын машинист.
102. **Рязанов** Лазарь Ивановичые — Судна заһабарилгын заводой модошо дархан.
103. **Савельев** Ефим Фирсовичые — персональна пенсионер.
104. **Садовников** Петр Антоновичые — Шэлэй механизированнэ заводой машино-ванна цехын ахалагша шэл шанагша.
105. **Санжеев** Гарма Дансарановичые — филологическа наукануудай доктор, профессор. СССР-эй Наукануудай академиин Зүүн зүг шэнжэлхэ институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ.
106. **Санжеев** Дамба Раднаевичые—«Коопстрой» гэжэ олзоборилгын артелиин дархашуулай бригадир.
107. **Сахьянова** Мария Михайловнае—персональна пенсионер.
108. **Семнусов** Георгий Федотовичые — Гурбадахи автотранспортна конторын моторно цехын бригадир.
109. **Сентарецкий** Тимофей Михайловичые — персональна пенсионер.
110. **Сибиданова** Мария Ивановнае—Культурын министерствын типографиин ном дахалагша.
111 **Слободчикова** Мария Алексеевнае—персональна пенсионер.
112. **Слугинов** Дмитрий Ивановичые — Главунивермагай ахалагша товаровед.
113. **Смолин** Прокопий Прокопьевичые — персональна пенсионер.
114. **Соковиков** Афанасий Александровичые — Худалдаа наймаанай министерствын наймаа эмхидхэхэ таһагай ахалагша инспектор.
115. **Строганова** Валентина Николаевнае — хоёрдохи дунда һургуулиин багша.
116. **Тармаева** Наталья Ивановнае — «Победа» гэжэ олзоборилгын артелиин оёдолшо.
117. **Тимофеев** Захар Федоровичые—Горпищекомбинадай хүдэлмэришэн.
118. **Трофимова** Раиса Ивановнае — үхибүүдэй 7-дохи садые даагша.
119. **Трубачеев** Леонид Ивановичые — Культурын министерствын типографиин үйлэдбэриин таһагые даагша.
120. **Филатов** Кузьма Кирилловичые — Хилээмэнэй нэгэдэхи заводой кочегар.
121. **Хандранов** Илья Ильичые — пенсионер.
122. **Хаптаев** Павел Табинаевичые—түүхын наукануудай кандидат. Бурят-Монголой культурын научно-шэнжэлэлгын институдай ахалагша научна хүдэлмэрилэгшэ.
123. **Хмаро** Анна Васильевнае — Автотранспортна 3-дахи конторын обойщица.
124. **Хоборков** Цырен Лобсановичые—Бурят-Монголой филармониин дуушан.
125. **Хромов** Андрей Ивановичые — 154-дэхи барилгын трестын шулуушадай бригадир.
126. **Цыдендамбаев** Цыбикжап Бобоевичые — филологическа наукануудай кандидат, Бурят-Монголой Культурын научно-шэнжэлэлгын институдай хэлэбэшэгэй секторые даагша.
127. **Чебунин** Федор Ферапонтовичые — персональна пенсионер.
128. **Ченкиров** Иван Васильевичые—«Сибгипрогорсельстройн» главна инженер.
129. **Черемисов** Константин Михайловичые — СССР-эй Наукануудай академиин Хитадые шэнжэлэлгын институдай младша научна хүдэлмэрилэгшэ.
130. **Шакирзянов** Галимзян — тоһоной базын бочко дархалагша.
131. **Шатилов** Василий Ивановичые — түүхын наукануудай кандидат, Бурят-Монголой зооветеринарна институдай марксизм-ленинизмын кафедрые даагша.
132. **Шекунов** Петр Петровичые — персональна пенсионер.
133. **Шиповских** Дмитрий Арсентьевичые — пенсионер.
134. **Шиповских** Иван Дмитриевичые — персональна пенсионер.
135. **Широких-Полянская** Евгения Александровнае—Бурят-Монголой культурын научно-шэнжэлэлгын институдай научна библиотекые.
136. **Шишмарев** Гавриил Александровичые—Байкало-Сэлэнгын техническэ участогай замай мастер.
137. **Шурыгин** Перфил Васильевичые — Горпищеторгын хүдэлмэришэн.
138. **Эренпрайс** Лев Исааковичые — Центросоюзай хэблэлэй главна редактор.
139. **Янгутова** Анна Захаровнае — КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой дэргэдэхи партийна һургуулиин багша.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Д. ЦЫРЕМПИЛОН.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
В. ОСТРОВСКАЯ.

Улан-Удэ. Соведүүдэй Байшан.
1957 оной октябриин 25.

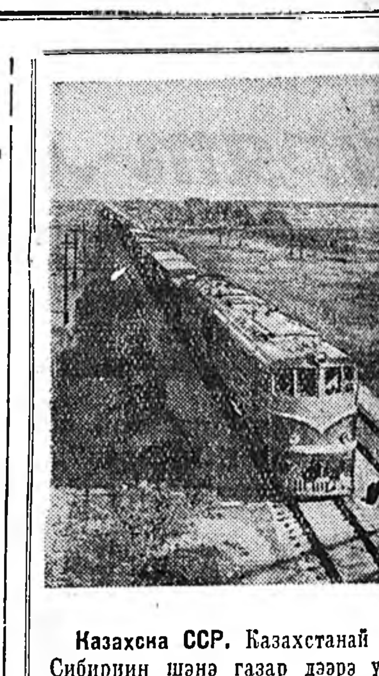

Казахска ССР. Казахстанай болон Сибириин шэнэ газар дээрэ ургуулагдаһан тарья тээһэн олон вагонууд үдэр бүри Омскын түмэр замаар эльгээгдэнэ.

ЗАРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ ургасын тарья тээһэн вагонууд.

ТАСС-эй фотохроника.

СССР-эй худалдаа наймаанай Министерствэдэ

Гахайн мяханай, нугаһанай болон галуунай гүрэнэй сэнгые доошолуулха тухай

Энэ оной ноябриин 1-һээ эхилэн гахайн мяханай сэн дунда зэргээр 14 — 15 процентээр, мүн нугаһанай болон галуунай сэн 12,5 процентээр доошолуулагдаба. Олонниитын эдеэ хоолой предприятинуудта гахайн, шубуунай мяхаар хэһэн обедэй болон бусад эдеэ хоолой сэн мүн лэ доошолуулагдана.

Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон ниидэгшэ хэмэл одон, мүн тэрэниие анхан абажа гараһан ракетын ябадал тухай

Октябриин 31-нэй үглөөнэй 6 часта ракетэ бүмбэрсэг дэлхэйе 39[illegible] дахин тойроо. Харин хэмэл одониинь тэрээнһээ 1,22 тойролгоор үсөөнөөр тойроод байна. Октябриин 31-нэй үдэшэлэн ракетэнь одонһоо 12 мянган километрээр урда ябаха. Тиигээд тэрэ одонһоо 26,5 минутаар түрүүлжэ ябаха болоно. Баруун урдаһаа зүүн хойшоо шэглэн, хойто широтагай 39 ба 63 градусай хоорондо, мүн баруун хойноһоо зүүн урагшаа шэглэн, урда широтагай 26 ба 65 градусын хоорондо ябахадань, хонгор сэлмэг байгаа һаань, ракетые миин нюдөөр хаража болоно.

***

Ноябриин 1-нэй үглөөнэй 6 часта ракетэ дэлхэйе 410 дахин тойроо. Тиихэдэ тойрожо ябаһан замайнгаа 1,35 хубяарнь багаар одониинь дэлхэйе тойробо.

Ноябриин 1-нэй үдэшэлэн ракетэ 38 минутаар одонһоо түрүүлжэ ябаха байна.

Баруун урдаһаа зүүн хойшоо шэглэн, хойто широтагай 40 ба [illegible] градусай хоорондо, мүн баруун хойноһоо зүүн урагшаа шэглэн, урда широтагай 30 ба 65 градусай хоорондо ниидэжэ ябахадань, сэлмэг хонгор байгаа һаань, ракетые миин нюдөөр хаража болоно. Тиихэдээ дэлхэйн бүмбэрсэгэй хойто хахадта наранай ороһоной һүүлээр ракетын ниидэжэ ябадаг замһаа мянган һаа нааша километртэ оршодог нютагуудһаа, мүн бүмбэрсэгэй урда хахадта наранай гарахын урда тэ ракетын ябадаг замһаа 2 мянган километрһээ нааша оршодог нютагуудһаа ракетэ харагдаха болоно. (ТАСС).

Алтайн хизаарай колхоз, совхозууд гүрэндөө 280 миллион гаран пүүд тарья тушаажа, худалдажа, тарья бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэбые 2[illegible] миллион пүүдээр үлүүлэн дүүргэбэ

Шэнэ газар элдүүрилэн ашаглаха гэһэн Коммунистическэ партиин болон Советскэ правительствын ха[illegible]раа шугамые эрид шууд бэелүүлэн, Алтайн хизаарай ажалшад дүрбэн жэлэй туршада—1954 онһоо эхилэн 1957 он болотор тарья эрид ехээр абадаг боложо, энэ турша соо 87[illegible] миллион пүүд тарья гүрэндэ ту[illegible]шааһан, худалдаһан байна. Энэнь шэнэ газар элдүүрилхэһээ урагшаа үнгэрһэн 10 жэлэй туршада ту[illegible]шаагдаһанда орходоо хоёр дахин шахуу ехэ.

Партиин XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, шэнэ газарые саашадаа элдүүрилэн ашаглажа, хүдөө ажахын культурануудые ур[illegible]гуулха, ургаса хуряаха арга ме[illegible]дүүдые, агротехникые һайжаруулан, Алтайн хизаарай колхоз, совхозууд энэ жэлдэ 282 миллион пүүд тарья, тэрэ тоодо 250 миллион гаран пүүд шэниисэ гүрэндөө тушааһан, ху[illegible]далһан байна. Тарья тушааха гү[illegible]рэнэй түсэбһөө гадуур тус хизаар 29 миллион пүүд тарья тушаагаа.

Хойшодоошье хүдөө ажахын продуктнуудые улам ехээр абадаг болохын түлөө, КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө эршэ хүсэеэ бүри шангадуулан оролдожо байһан тухайгаа орденто Алтайн хизаарай ажалшад парти, правительствоя найдуулна.

(ТАСС).

Республикын арадай ажахын ба культурын выставкэ

...элдэр, хахад үдэрэй болохын ...тэ, Улан-Удэ городой культу...олон амаралтын парк шэглээд ...олоороо яаралтайгаар субаба. ...эй дунда завод фабриканууу...үдэлмэришэд, хүдөө колхоз, ...зуудhаа ерэhэн малшад, меха...торнууд олон. Эдэ зон республи...н арадай ажахы болон культу... выставкын нээлгэндэ үрдихэеэ ...жа ябаhан байгаа.

...рэй 12 часта паркын үүдэндэ ...зоной хабаадалгатай митинг ...жо, БМАССР-эй Министрнүү... Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр ... Болсохоев элидхэл хээ. Нүхэр ...сохоев арадай ажахы болон ...турын ямараар хүгжэжэ бай... тухай суглаpагшадта hонир...ойгоор хөөрэжэ үгэбэ. Элидхэл...һүүлээр КПСС-эй Центральна ...итедэй таhагые даагша, ...С-эй ЦК-гэй РСФСР-тэхи бю... гэшүүн нүхэр Мыларшиков ...элэбэ.

...игээд паркын үүдээр хүндэлэн ...тай улаан лентые республи... Министрнүүдэй Соведэй Ту...гшэ нүхэр Болсохоев, духовой ...стрын hүр жабхаланта хүгжэ...аялган доро хайшалжа, хүнүүд ...авкэ харахаяа ороно.

...арк гоё hайханаар, hайндэрэй... шэмэглэгдэнхэй. Үүдэнhээнь ...д уряа лозунгнууд, промыш...ность, хүдөө ажахы болон соёл ...турын хүгжэлтые харуулhан ...баримтанууд, элдэб олон зура..., диаграмманууд. Парти, пра...льствын хүтэлбэрилэгшэдэй, ...публикын алдар суута түрүү...лэй портредүүд зураатай.

...аркын зунай театр шэглээд хү... бүришье олоороо hубарина. ...э гол павильонууд— республи...н хүдөө ажахын, ой модоной про...мышленностиин хүгжэлтые харуул... стенднүүд эмхидхэгдэнхэй ха... Зунай театрын үүдэн дээгүүр ...ожо хайрлыт!» гэжэ томо ...үүдээр бэшэhэн уряа холоhоо ...ыжа харагдана. Эндэ ороходо ...рэй урда тээхи зал соо ой мо...ой ажахын хүгжэлтые, ан үсхэ...лгэ харуулhан стенднүүд угта... Манай эндэ ургадаг элдэб ян... модонууд, ой тайгануудаарнай ...эг элдэб олон ангуудай арhа...д уран зохидоор эмхидхэгдэжэ ...агданхай. Эндэhээ хойшоо оро..., уhанай ажахы, колхозуул, ...хозуудай, МТС-үүдэй барилга ...й харуулhан стенднүүд. Саа... ороходо, республикын түрүү ...лхозууд, совхозуудай стенднүүд ...лна. Үүдэ оромсоор урда тала... Курумканай аймагай Ленинэй ...рэмжэтэ колхозой стенд зоной ...аралые татана. Стендэнь уран ...доорше бүтээгдэнхэй, колхо... туйлажа байhан амжалташье ... Энэ колхоз hүүлэй жэлнүүдтэ ...н ажалаа түргэнөөр хүгжөөжэ, ...эн миллионоор олзо доход аба... болонхой. Мүнөө жэлдэ ганса ...ин ажалhаа 2 миллион 200-гаад ...аган түхэригэй олзо оруулаад ...йна. Харин 1950 ондо колхоз хо... ажалhаа оройдоол 170 мян... 900-гаад түхэригэй олзо оруул... байгаа. Мүнөө колхозой хонид ... мянга гаран болотороо үдөө. ...лэй хэдэн жэл соо хонидойнь үүлтэр аргагүй түргэнөөр hайжарhан байна. Энээнийе гансахан баримта дээрэhээ хаража болоно. Хэрбээ 1950 ондо нэгэ хонинhоо 20 түхэриг 60 мүнгэнэй олзо орohон байгаа hаа, энэ жэлдэ 128 түхэриг үлүүтэй орohон байна. Имагтал нарин, нарибтар ноohотой хонидые үсхэбэрилдэг болohоной ашаар иигэжэ олзо доход ехээр абтадаг болоо.

—Бидэнэр саашадаашье хонидоо үдхэхынгөө хажуугаар үүлтэрыень түргэнөөр hайжаруулха хэрэгтэ гол анхаралаа табихабди,—гэжэ энэ колхозой гэшүүн Ширэтор Санжиевич Дашиев хөөрэнэ.

—Иимэ ехэ олзо оруулжа байдаг хадаа ажалта үдэртөө хэды түхэриг хубаадаг гээшэбта?—гэжэ эндэ байhан нэгэ үбгэжөөл асуудал табина.

—Мүнөө жэлдэ долоо-долоон түхэриг хубааха гэжэ байнхайбди. Харин табин ондо оройдоол жаражаран мүнгэ хубаагаа hэмди,—гэжэ нүхэр Дашиев харюусаба.

Саашаа ябахада, Кударын аймагай «Путь к коммунизму», Зэдын аймагай «Октябрь», Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозуудай, Бичурын, «Эрдэм», Боргойн хонидой совхозуудай стенднүүд хойно хойноhоо үнгэрнэ. Эдэ колхоз, совхозуудай стенднүүд баhал зохидоор эмхидхэгдэнхэй. Мал ажалайнь, тараан ажалайнь хүгжэлтэ hонирхолтойгоор харуулагдана. Мүнөө жэл анха түрүүшынхеэ эмхидхэгдэhэн Бичурын совхозой амжалтанууд зонии илангаяа hонирхуулна. Үнгэрэгшэ жэлдэ, совхоз эмхидхэгдээгүй байхада, эндэхи колхозууд үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 937 литр hү haahан байгаа hаань, мүнөө жэлдэ 2 мянгаад литр hаагданхай.

Зунай театрын урда тээхи уужам ехэ hарабша соогуур республикын транспорт болон хэлхеэ холбооной ямараар хүгжэжэ байhаниинь hонирхолтойгоор харуулагдана. Эндэхи талмай дээрэ элдэб янзын автомашинанууд асарагданхай. Тээ урда тээнь, хоёр дабхар шулуун гэрэй доодо ехэ зал соо баhал республикын хүдөө ажахын хүгжэлтые харуулhан элдэб олон стенднүүд бии. Эндэ Кабанскын, Түнхэнэй МТС-үүдэй эрхим амжалтануудтай танилсагдана. Эндэ мүн «Мал ажал» гэhэн гаршаг доро эбэртэ бодо мал, хони, адуу, гахай, шубуу үсхэбэрилгын ямараар хүгжэжэ байhаниинь тоо баримтануудтайгаар харуулагдана.

Зунай театрын хойто талмай дээрэ республикын колхозууд, совхозуудай полинууд дээрэ ажаллажа байдаг элдэб янзын тракторнууд, комбайнууд машинанууд жэрысэ табяатай. Паркын хойто үзүүртэ ашагта малтамалай ямараар хүгжэжэ байhанийе харуулhан павильон бии.

Республикын промышленность болон культурын хүгжэлтые харуулhан павильонууд, мүн КПСС-эй горкомой политическэ гэгээрэлэй байшан соо, оперо болон баледэй театр соо, уранзураашадай союзай байшан соо, зураглан харуулгын музейн байшан соо эмхидхэгдэнхэй.

Холын хойто зүгэй колхозой хүгжэлтэ

Урдань Хойто-Байгалай хангил хада уулын хажуугаар, ой тайгын оёороор ортонгууд (эвенкэнүүд) ан гүрөөл агнажа амидархын түлөө үбэлэй hаари хүйтэндэшье, зунай бүтүү халуундашье урса гэрээ ородоо тээгээд, зөөжэ ябадаг hэн.

Тэдэнэр урданhаа хойшо ой тайга соохи байгаалиин байдал, газарай нюруу, ангай ябадаг газар таниха мэдэхэдээ, ангай мүр мүшхэхэдөө ехэ шадабаритай юм. Ортон зон гээшэ анхан сагhаа хойшо мэргэнээр буудадаг. 11—12 наhатай болоходоо эхэнэр, эрэгтэй илгаагүй, хүн бүхэн агнуурида гаража, ами хоолойгоо тэжээдэг байгаа. Ондоогоор амидарха арга ортонгуудта байгаагүй.

Бэрхэ, мэргэн ангуушад байhан туладаа ортонгууд яhала олзо олодог байгаа. Гэбэшье, тэдэнэй байдал урдань hайжардаггүй, харин улам уруугаа ородог hэн ха. Юундэб гэхэдэ, элдэб наймаашад, мэхэшэд, иргашад ой тайгаар hөөргэ руугаа hүндэлжэ ортонгуудай бариhан ангай арhа үнэгүй химдаар алдуулгажа, тэдэнэй хара хүлhэ хашалгүй hородог hэн.

Имагтал Агуухэ Октябриин революциин аша үрөөр урданай иимэ байдал усадхагдаа, мүнөөнэй байдал мүндэлэн хүгжөө. 24 жэлэй саана Хойто-Байгалай аймагта байгуулагдаhан «Вторая пятилетка» гэжэ ортонгуудай эгээл түрүүшын агнуури-олзоборилгын артельнүүдэй нэгэн мүнөө хүгжэн дэбжэнхэй.

КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые зүбшэн хэлсэhэн суглаан дээрээ коммунистнууд иигэжэ мэдүүлээ: «Тосхоной ажалшадай политическэ болон ажалай эдэбхиие толгойлон XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ хэрэгтэ ажалшадые элсүүлэн эмхидхэхээр бэлэн байнабди». Коммунистнууд үнэхөөрөө колхозой ажахые толгойлогшод боложо, өөhэдөө колхознигуудай дунда ажалай жэшээ харуулна. Партийна организациин 21 гэшүүнэй 15-иинь колхозой ажахын гол шухала hалбарида хүдэлдэг байха юм. 3 коммунистнь агнууриин ажахын бригадирнууд, бэшэнниинь оро үсхэбэрилэн харууhална, ан гүрөөл, загаhа агналга, огород болон бэшэ ажалда хүдэлнэ. Партийна организациин hайнаар хүтэлбэрилhэнэй ашаар, hүүлэй хоёр жэлэй туршада артелиин ажахы түргөөр хүгжөө. Жэшээнь, 1955 ондо колхозой олзо доход нилээд нэмээ. Энэ колхозой бии болоhон сагhаа хойшо иимэ олзо абтаагүй юм. Агнууриhаа 114 мянга 715 түхэриг, загаhа барилгаhаа 135 мянга 533 түхэриг абтаа. Ажалта үдэр бүхэндөө 16 түхэриг, 910 грамм хартаабха хубаагаа hэн. 1956 ондо ажахынь бүри урагшатайгаар хүгжөө. Энэ колхоз ангай арhа гүрэндэ тушааха, худалдаха түсэбөө 104 процент, загаhа бариха түсэбөө 110 процент, оро үсхэбэрилхэ түсэбөө 118 процент, олзо оруулха түсэбөө 400 процент, байрын гэр бариха түсэбөө 100 процент дүүргээ. 1956 оной эсэстэ колхознигууд ажалта үдэрэй 11 түхэриг абаhан байна.

Агуухэ Октябриин hайндэрые нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахаяа эрмэлзэн, «Вторая пятилетка» колхозойхид шэнэ уялгануудые абаад, тэрэнээ заатагүй дүүргэхын хойноhоо шармайн оролдожо байгаа юм. Тэдэнэр колхозойнгоо олзо орошо ехэдхэжэ, hайнаар ажаhуухын түлөө 1957 оной туршада бүри ехэ олзо олохоор хараалаа. Ангай арhа бэлэдхэлгэhээ—160 мянган түхэриг, загаhа барилгаhаа—70 мянган түхэриг, таримал ургамалhаа—12 мянган түхэриг абаха гэхэ мэтээр түсэблэнхэй. Тэрээнhээ гадна, колхозой капитальна барилгын хэрэгтэ 51163 түхэриг, колхознигуудай ажалта үдэртэ хубаарилхаяа 33750 түхэриг, соёл болбосоролой гаргашануудта 23337 түхэриг hомолхо гэжэ колхознигуудай хамтын суглаан шиидхэhэн байна. «Вторая пятилетка» колхозой энэ жэлэй түсэб нилээд ехэ, зүгөөр энээнээ лаб дүүргэжэ шадахал.

«Энэ жэлэй эхинhээ бидэнэр үйлэдбэриингөө түсэб дүүргэхын түлөө оролдообди. Юрэдөө хэлэhэн үгэ хэhэн ажал хоёрнай асатахагүй байха»,—гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ф. Т. Ганюгин хөөрэнэ. Нээрэшье 1957 оной мэдээгээр колхозой олзо орошо зарим hалбаряар 3—4 дахин түсэбhөө үлүү болоод ябана. Загаhа барилга, агнуури болон ажахын бэшэ hалбаринууд айхабтар түргөөр хүгжэнэ. Колхоз агнууриин гурбан бригадатай. Тэдэнэр агнууриин шэнэ газарнуудые хэрэглэхэ гэжэ оролдоно. Чая, Чуя горхонууд шадархи агнууриин газарнууд худар олон ангуушадые олоор абаашажа, тэндэнь үбэлжүүлхэ гэжэ колхозой правлени шиидхээ. Нэгэдэхи кварталда орohон олзые сотсолходо, ажалта үдэр бүридэ адагынь 10 түхэриг хүртэхөөр болоод байна. Колхозой тоосоошон нүхэр Петровой хөөрэhэнэй ёhоор, энэ жэлэй эсэстэ ажалта үдэр бүхэндэ 30—34 түхэриг мүнгэ хубаахаар хараалагдана. Колхоз тогтоhон сагhаа хойшо иимэ ехэ олзотой байгаагүй.

Урдань ан агнажа амидардаг байhан ортонгууд Агуухэ Октябриин илалтын ашаар болбосон байдалтай болоо. «Вторая пятилетка» колхозой гэшүүд булта үзэг бэшэг мэдэхэ болонхой. Ортон үхибүүд гүрэнэй гаргаша дээрэ Доодо Ангарай дунда hургуулида, А. А. Ждановай нэрэмжэтэ Ленинградай университедтэ hуралсадаг байна. Һургуули дүүргэhэн дунда, дээдэ мэргэжэлтэд колхоздоо бусаад, артелиингээ ажахые арьбадхан хүгжөөхын түлөө оролдожо байдаг. Колхозой ажахые, соёл культурые хүтэлэгшэдhөө гадуур, колхоз өөhэдын артистнартай. К. Шангина, М. Урончина, Е. Симорчина гэгшэд ортон дуунуудые дуулахадаа хонгёо hайхан хоолойтой байhандаа нютагтаа мэдээжэ болонхой. Ортон хүбүүд, басагад залуушуулай аймагай фестивальда, тэндэ шалгарhаниинь республикын фестивальда хабаадалсаhан байна. «Вторая пятилетка» колхозойхид элдэб ном олоор уншадаг, радио болон кино ехээр hонирходог болонхой. Ортон колхозой ажахын амжалта, соёл культурын хүгжэлтэ хадаа манай партиин зүгhөө бага яhатан арадуудта энэрхы анхаралаа табидаг байhые гэршэлнэ.

В. Доколев, «Красный Байкалец» газетын редактор.

ЯАРМАГ ДЭЭРЭ

Эдэ үдэрнүүдтэ колхозно базаар hайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй, хүн зон урда урдынхиhаа олон, хүхюутэй, шууяатай.

Талха таряа, хартаабха, hонгино, мяха, тоhо шэрэhэн машинанууд хүдөө нютагуудhаа ерэжэл байнад.

Дүтын колхозойхид мори тэргээршье hубаринад.

Дэлгүүр дээрэ үрэ жэмэс, алирhан, мойhон, үлир урдынхиhаа улам элбэг.

Мяханай дэлгүүр соо наймаан баhал дүүрэн. Тэрээ руу дүтэлхэдэ дүрюу зузаан саалатай гахайн, бүтүү бөөрэтэй хонинной, хурга, хоёр хурга гадартай үхэрэй мяхан үлгөөтэй жэрылдэнэд.

Һонгинын дэлгүүр тойрожо худалдаашадшье, абаашадшье обооронод. Репын шэнээн, нюдэ уhатуулма охитой hонгино мэшээг мэшээгээр обоолоотой.

Хартаабха, hүн баhал элбэг дэлбэг болонхой.

Одоошье загаhанай таhаг бүришье үлэмжэ баян гээшэ ха. Эндэ зон бүри олоороо сугларна. Үшөө холошог ябахада дабhалhан загаhанай амтан үнэр анхилаад хамар сохино. Алтан шара алгана, эрээн соохор сурхай, тоhо лушхаhан омоли бочко бочкоор зэргэлүүлhэн загаhашад угаа хүхюунүүд.

Сагаан фартук урдуураа нэмэриhэн, хамшиидаа сарбуубша угланхай, залууханууд хоёр хүбүүд ехэл hайн омолитой байшоо хаш. Тэдэнэй хажууда хүн бүришье олон.

—Эдэшни даа hайн мууень манhаа дутуугүй мэдэхэ зон гээбы, шиим түргэн тоосохоёо мэдэ—гэжэ шэгнээшэ хүбүүниинь хүхюутэй, нүхэрөө шангална.

Эдэ үдэрнүүдтэ городойхид хүдөөгэйхидөө элбэг дэлбэг эд бараагаар угтажа байнхай. Ларёк, магазинуудаар эд бараан, хубсаhа хунар, мебель элбэг дэлбэгээр наймаалагдана. Яармаг—базаарта зорюулhан ларёк, киоскнууд олоор нээгдэнэ.

Н. Жамбалов.

Туйлаhан амжалтаа арьбадхахын түлөө

Энэ жэлэй үнгэрhэн 9 hарын дүнгүүдые харахада, Хориин аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоз ажалай яhала hайн амжалта туйлаhан байна. Мал үсхэбэрилхэ түсэбөө хонинhоо бэшээрнь холо үлүүлэн дүүргээ.

Мүн үнгэрhэн 9 hарын туршада колхоз хараалhан түсэбтэ орходоо 44 мянган литр hү үлүү ехээр haahан байна. Тиигэжэ үнеэн бүриhөө hү haалга 1,5 дахин дээшэлүүлэгдэжэ, эдлүүриин 100 гектар бүридэ 14,5 центнер hүн абтаа.

Иимэ амжалта ехэнхидээ залуу hаалишадай оролдолгын хүсөөр туйлагдаа. Жэшээлхэдэ, түрүү hаалишан комсомолка Надежда Харитонова даажа абаhан 12 үнеэнhээ 19.698 литр hү hаагаа. Тиигэжэ hү hаалгаяа үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 1,6 дахин дээшэлүүлээ. Тиин hаалишан Екатерина Бурдуковская, Любовь Лужникова hү hаалгаяа 1,9—2,3 дахин дээшэлүүлжэ шадаhан байха юм.

Мүнөө колхозой hаалишад туйлаhан амжалтаяа бүри арьбадхахын зорилгоор үбэлжэлгэдөө hайн бэлэдхэлтэй оробо.

Д. Дашиев.

Улан-Удэ городой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд эрхим шанартай продукци ехээр гаргахын зорилгоор эдэ үдэрнүүдтэ бүхы хүсэеэ элсүүлнэ. Ажалай олон тоото түрүүшүүл Агуухэ Октябриин хүндэлэлдэ мүрысэн, жэлэйнгээ даалгабариие холо үлүүлэн дүүргээ.

Улан-Удын Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин хүдэлмэришэн В. Т. Сановский артелиинхидэйнгээ дунда эрхим ажалаараа хүндэтэй болонхой. Виктор Тимофеевич Агуухэ Октябриин хүндэлэлдэ мүрысэн, даалгабаряа үдэр бүри 150 процент дүүргэнэ. Мүнөө тэрэ 1958 онойнгоо түсэбөөр ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Т. Сановский ажаллажа байна.

Л. Хайдуровай фото.

Хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлhөө

ЭРХИМҮҮДЭЙ НЭГЭН

...Алдар соло олгодог ажалдаа амжалта габьяа туйлажа, артелиин... адуу малые атар тарганаар ха...hалдаг, магтаалта түрүү малшад ...эн Яруунын алишье нютагта ... юм. Эдэнэй нэгэниинь—Ворошиловай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын ...телиин ахалагша хонишон Алек...андра Цыдыпова болоно.

Харха горхоной адаг тушаа наб...рхан гүбөөе дабамсаар, горхоной ...йто эрьедэ дүтэхэнэ соморхон ...йдалтай, хонинoй үбэлжөөн ха...рдаба. Тэрэмнай алдарта хони...он Александра Цыдыповагай ...арын үбэлжэдэг байра байшоо.

— Зуhалангhаа зөөжэ, үбэлжөө...йнгөө зүлгэ дээрэ буужа байна ...,— гэжэ дүшөөд hайса гаранхай, ...умуухан янзын эхэнэрhээ — хони...он Александра Цыдыповаhаа ...ууухадамнай:

— Үгы даа. Буусадаа бараагаа ...бижа, байраа заhабарилжа бай...бди. Колхоз таряа талханай ха...рун үе, сүлөөгүй гээд, hаядаашье ...ниие хэрэглэхээр бэшэ байгаа. ...эдшье манай байрын заhабаринь ...руутай юм. Зундаа шэб...нь малтагдаhан, мүнөө юу хээгээ ...э татанабди даа,—гэжэ тэрэ эхэ...най хэлээд, маанадай ажалаа...нь hонирхоhыемнай мэдэхэдээ, ...шань дуратайханаар хөөрэжэ ...бо.—Үбэлэйнгөө байрада оро...оо таряанай hуури сабшалангай ...ур зүлгэ хоёрые зайлгажа хони...о hайсахан бэлшээнэбди. Тиихэдэ ...амарай мал уhаараа» гэжэ хони...о үдэртөө дуран соонь оло дахин ...даал hаа уhалнабди. Тиихэдээ ...иднай дуран соогоо таргалжа, ...э hайса абадаг гээшэ.

Хонишон эхэнэртэй хөөрэлдэхэдөө ажал хэрэгээ табан хургандаал адляар мэдэжэ, одоол адууhа малай хойноhоо ябажа олохон жэлые үнгэргэhэн, ажалайнгаа оншыень олоhон лэ хонишон ха гэжэ мэдэхээр байба.

—Та, хэдыдэхи жэлээ хонин ажалда гээшэбта,—гэжэ асуухадамнай, энеэбхилэн татажа:

— Малда ябаhанаа тоолохо болоо hаа хори hайса гаран жэл болоо юм бэзэ. Эгээ хонишон болоhоор арбан наймадахи намараа болобо гээшэ хаб,—гэбэ.

Тиихэдэнь энэ үе соо хонишоной гараар түлжүүлэгдэhэн хони хурьгадыень суглуулаа hаа, гол нугые дүүрэжэ, хайшалжа абаhан хүбэн сагаан ноohониинь хада гүбөө хушажа болохо hэн ха гэжэ hанагдахаар байба. Гансахан энэ жэлдэ Александра Цыдыповагай отарын хонишод 400 эхэ хонинhоо 424 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлhэн, хонин бүриhөө 3150 грамм ноohо, тиихэдэ үбэлэй хурьгадhаа 500—800 грамм ноohо хайшалhан байха юм. Тиигэжэ энэ отарын хонишод түсэбhөө гадуур 400 килограмм ноohо хайшалжа тушааhан байна. Теэд энэ амжалта өөрөө ерээгүй.

Хонидоймнай үүлтэр хүсэд hайжаруулагдаагүй гээшэ даа. Мүнөө бидэнэр хонин бүриhөө 3 килограмм ноohо хайшалжа байхагүй, харин 5—6 килограмм хүрэтэр хайшалдаг болохо ёhотойбди, — гээд хонишон Александра Цыдыпова колхоздоо хонин hүрэгэй үүлтэрые hайжаруулха хүдэлмэриин ямараар табигдаhаниие хөөрэхэ зуураа, колхозойнгоо түрүүлэгшэ нүхэр Фоминай энэ шухала хэрэгтэ үшөөл халирхай, хайша хэрэгээр хандадагые хэлэбэ. Тиигээд, мүн МТС-эй главна зоотехник нүхэр Чебунииншье энэ хүдэлмэриие hулаар хүтэлбэрилнэ, хонишодто энэ тэрэ аман заабариhаа бэшэ бодотоор туhалнагүй даа, — гэжэ ехэл гомдол түрэhэн янзатайгаар хөөрэнэ.

—Теэд та, өөрөө отарынгаа хонидой үүлтэрые яhала hайжаруулжа, урданайхиhаа ехэ ноohо хайшалдаг, абаhан түлөө гарзалуулангүй түлжүүлнэ хаямта. Хайшан гэжэ иимэ амжалта туйланабта,—гэжэ түбшэн даруугаар ажал туйхайгаа хөөрэжэ hууhан хонишондо хандахада:

— Үшөө биранагүйлди даа, — гэжэ хойто хаялгаар таряанай hуурида хушууран бэлшэжэ ябаhан хонид тээшээ нюдөө хаймадан абаашажа хэлээд, — гурбадахи жэлэй ажалдаа шэнэ онол арга хэрэглэнэлди даа. Үбэлэй хурьган... Үбэлэй хурьга абадаг болоhоор... — гээд хонишон гурбадахи жэлээ үбэлэй хурьга яажа абадаг болоhоноо, эхэ хонидоо хайшан гэжэ тобир тарган ондо оруулдагаа хөөрөө hэн.

...1957 он hаяхан гараад байба. Александра Цыдыповагай отарада үбэлэй хурьгад абтажа, сүлөөгүй ажал оронхой. Хурьгалха болоhон хонидоо хээрын бэлшээридэ холо гаргангүй, газаагаа барижа хурьгалуулаад, бэеэ суламжалтарынь харууhа эдеэлүүлгыень улам hайнаар байлгадаг юм. Эртээнhээ түхеэрэгдэнхэй хурьгадай сэбэрхэн байра соонь гурбан ондоо таhалганууд: 5—5 хурьганай эхэтэеэ байхаар, мүн 10—15, тиигээд 25—30 хурьгадай эхэтэеэ байхаар таhалагданхай. Хурьгадайнь байра түлигдэдэггүй hэн. Зүгөөр зайгуул hалхинай шургаха, үлеэхэгүйгөөр, хана хаягаар сэнтэжэ хүрэхэгүйгөөр дулаалагданхай. Дэбисхэрынь гэхэдэ хуурай модоной хибэдэhэ хохиртой холёод hөөм зузаанаар дэбдижэ, шииг татахатайнь сасуу hэлгэжэ байдаг юм.

Хонидойнгоо дэлгэнэжэ эхилхэдэ талханай зүйл, сэбдэг солоомо, зелёнко эдюулхэеэ огтолон болижо, хонидой дуратай набшаhалиг үбhэ эдюулдэг. Хурьгадые шэнэ аргаар түлжүүлдэг. Хабар тээшэ, наранай игаабари болоходо, hалхигүй үдэр, наруули дулаахан газарта хурьгадаа байн дадхааhаар газаа гаргажа хоёр час хүрэтэр байлгадаг юм. Тиихэдэ зөөлэхэн набшаhалиг талын үбhэ, нюдэhэн овёс эдюулжэ hургадаг, нарhанай мүшэр үгэдэг байна. Иигэжэ түлжүүлэгдэhэн хурьган шэрхи бороор өөдэлэсэтэй, хабар бэлшээриин хаhа болотор үбэлэй хурьган түлгэ гэхээр болошонхой эхэтэеэ бэлшээд ябашадаг, тиигээд хүйтэндэ дадаhан шэрхи хурьгад намарынь үбэлжэлгэдэ ороходоо ядалсадаггүй юм. Үбhэ тэжээлэй элбэгтэ, хүсэеэ табяагүй эхэ хонид зундаа дахин таргалжа, үбэл хурьгалуулхаар ороондо орсотой байдаг. Мүн хонишон Александра Цыдыпова эртэ хурьгалhан шэлэмэл hайн эхэ хонидые hүрэгhөө илгажа хэнзэлүүлдэг байна.

Имагтал иигэжэ ажалладаг болоhоной ашаар хонишон Цыдыпова, тэрэнтэй хамта ажалладаг үнинэй хонишон Пагма Цыбикова, залуу хонишон Ринчиндоржо Доржиев гэгшэд эхэ хонидой hубайрхые эсэслэн усадхажа, хонин бүриhөө хурьга абажа түлжүүлдэг, ноohо ехые абадаг болонхой. Энэ хонидой отарада энэ жэлэй дууhатар 200 хурьга абахаар, бэшыень январь, февраль hарануудта абахаар хонидоо искусственна аргаар үрэжүүлэнхэй юм. Мүнөө шадажа бэлшээhэн хонидынь ууса hүбээгээ нэбтэртэрээ таргаланхай үбэлжэлгэдэ оробо.

Хонидойнгоо үүлтэрые hайжаруулхын тула жэл бүхэндэ гараhан хурьгадhаа ноohо hайтай эмэ хурьгадые илгажа, өөhэдөө харууhалжа, эхэ хонин болгодог юм.

— Хоёр-гурбан жэл болоходо манай отарын хонин олошорхоhоо гадна, бултадаа нарин, нарибтар ноohотой болоhон байха даа. Одоол тиихэдэ хонин бүриhөө 4—5 килограмм ноohо абадаг болохобди, — гэжэ Александра Цыдыпова ажал хэрэгтээ этигэл найдабаритайгаар хөөрэнэ.

Тиигэжэ ажал хэрэгээрээ суурхаhан энэ хонишон мүнөө жэл хонин бүриhөө 3,7 килограмм ноohо хайшалха, 100 эхэ хонин бүриhөө 120 хурьга абахын түлөө габшагай тэмсэжэ Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойн хүндэлэлдэ урма хэшээлтэйгээр ажаллана.

Ц. ДАНДАРОВ,
манай корреспондент.

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхозой гэшүүн Буда Намсараев hүүлэй 17 жэлэй туршада хонишон ябажа, эршэтэ ажалай ульгэр жэшээ харуулна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буда Намсараев хонидойнгоо хажууда байна.

Л. Хайдуровай фото.

Манай республикын hонин

АХЫН АЙМАГТА

ЭДЭБХИТЭДЫЕ ОЛООР ХАБААДУУЛНА

Бурунголой сомоной хүдөөгэй клубые даагша Бальжинима Патархеев клубайнгаа хүдэлмэридэ эдэбхитэдые олоор хабаадуулан, арад ниитын дунда ойлгууламжын, эмхидхэлэй хүдэлмэри hайнаар ябуулна.

Ленинэй, XX партсъездын нэрэмжэтэ, «Улаан-Аха», «Улаан Шулуута» колхозуудай мал ажалай фермэ болон холын отарануудта энэ клубай эдэбхитэд ошожо, уряа лозунгнуудые бэшэдэг, «дайшалхы хуудаhануудые» гаргалсадаг байна. Эдэнэр шэнэ шэнэ газетэ, журналнуудай статьянуудые hаалишадта уншажа үгэдэг, мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргалсадаг болонхой.

ТҮРҮҮ hААЛИШАН

«Улаан малшан» колхозой түрүү hаалишан Ханда Жалсановна Шобоева мал ажал дээрэ хүдэлhөөр 20-ёод жэл болобо. Нүхэр Шобоева өөрынгөө баян дүй дүршэлые зүбөөр хэрэглэн, энэ жэлэй 9 hара соо хайнаг үнеэн бүриhөө 640 литр hү haагаад, аймаг соогоо түрүү hуурида гараба.

hАЙНДЭРТЭ ЗОРЮУЛАГДАhАН ВЫСТАВКЭ

Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулагдан, фото зурагуудай выставкэ аймагай культурын байшанда эмхидхэгдэбэ. Таатай зохидоор, гоё hайханаар зохёогдоhон энэ выставкэдэ аймагай түрүү hаалишадай, хонишод болон түрүү колхознитуудай томо зурагууд харуулагдана.

П. Жужаев.

Колхозой хүндэтэй почтальон

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин почтальон Цырен-Долгор Батуева колхозойнгоо гэшүүдэй дунда шударгы бэрхэ ажалаараа хүндэтэй болонхой. Энэ ажалдаа нүхэр Батуева арбаад гаран жэл хүдэлмэрилжэ байха зуураа, олон дахин шагналда хүртэhэн байха юм. Үглөө бүри арбаад гаран модоной газарhаа шэнэ газетэ, журнал, бэшэгүүдые асаржа, тэрэ үдэртөө айлаар тараадаг байна. Мүн холын гүүртэнүүд дээгүүр байhан малшадта шэнэ газетэ, журналнуудые түргөөр эльгэжэ байдаг.

Б. Халзанов.

Нэгэдэмэл научна сесси

КПСС-эй Бурят-Монголой обком, КПСС-эй Улан-Удын горком ба Бурят-Монголой культурын научно-шэнжэлэлгын институт Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойдо зорюулжа, октябриин 30—31-дэ Улан-Удэдэ нэгэдэмэл научна сесси үнгэргэбэ.

Сессиин түрүүшын үдэр сессидэ хабаадагшад «КПСС—Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин илалтые эмхидхэн зоригжуулагша мүн» гэhэн асуудалаар КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой секретарь нүхэр Ц. О. Очировай, «Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанар» тухай түүхын наукануудай кандидат Н. Д. Шулуновай, «Бурят-Монголдо Совет засаг тогтоохын түлөө тэмсэл» тухай түүхын наукануудай кандидат П. Т. Хаптаевай, «40 жэлэй турша соо Бурят-Монголой наукын туйлаhан хүгжэлтэ» тухай культурын научно-шэнжэлэлгын институдай түүхын секторые даагша Г. Н. Румянцевай элидхэлнүүдые шагнаба. Мүн Байгалай үмэнэхи большевигүүдэй организациин нюуса хүдэлмэридэ хабаадалсаhан А. И. Куприянова тэрэ үедэ ябуулhан хүдэлмэри тухайда хөөрэжэ үгөө.

Үглөөдэрынь сессидэ хабаадагшад «Совет засагай жэлнүүдтэ Бурят-Монголдо бэелүүлэгдэhэн культурна байгуулалта» тухай экономическа наукануудай кандидат Д. Ж. Жалсабоной, «Совет засагай жэлнүүдтэ бурят-монголой хэлэ бэшэгэй ямараар хүгжэhэн тухай» филологическа наукануудай кандидат Ц. Б. Цыдендамбаевай, «Бурят-Монголой арадуудай советскэ аман зохёол» гэhэн филологическа наукануудай кандидат Л. Е. Элиасовай, «Совет засагай жэлнүүдтэ Бурят-Монголой үйлэдбэриин хүсэнүүдэй хүгжэhэн тухай, тэдэнэй саашаа хүгжэхэ хараанууд тухай» экономическа наукануудай кандидат Р. И. Шниперэй элидхэлнүүдые шагнаба.

1917—21 онуудай үеэр Бурят-Монголдо болоhон революционно хүдэлөөн тухай тус хүдэлөөндэ хабаадалсаhан Т. Г. Гармаев, Я. С. Лебедев гэгшэд сессиин түгэсхэлдэ хөөрэбэ.

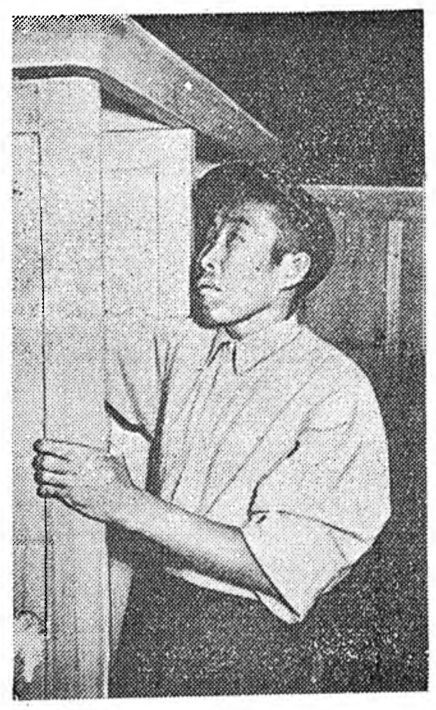

Мебельнэ фабрикын хабсаралгын цехын модошо дархан нүхэр Хамаганов эдэ үдэрнүүдтэ оролдосотой hайнаар ажаллана. Агуухэ Октябриин hайндэртэ зорюулhан уялгаяа нүхэр Хамаганов болзорhоонь урид дүүргээ. Иринчей Срындевич үдэр бүри даалгабаряа 192 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр И. С. Хамаганов ажаллажа байна.

Л. Хайдуровай фото.

Агитаторай блокнодой ээлжээтэ номер

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой пропаганда ба агитациин таhагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ номер хэблэлhээ гараба.

«Кударын аймагай колхозуудай культбазануудта» гэhэн К. Павловай статьягаар энэ номер эхилнэ.

«Залуушуулай ажалай бэлэгүүд» гэhэн Г. Заиграевай, «Эб найрамдалай туг доро дүшэн жэлдэ хэhэн тэмсэл» гэhэн И. Лапоноговой статьянууд «Агуухэ Октябриин 40 жэлэй ойдо» гэhэн бүлэг соо толилогдонхой.

Гашейн МТС-эй тракторна бригадын бригадир Е. Л. Олениковэй хөөрөөн түрүү дүй дүршэлэй трибунада тунхаглагдаа. 1957 оной ноябрь соо хөөрэлдөө хэхэ жэшээтэ темэнүүд, литература агитаторта туhаламжа болгон хэблэгдэhэн байна.

Октябриин hайндэртэ бэлэдхэнэ

Ториин аймагай hурагшад Агуухэ Октябриин hайндэртэ үргэнөөр бэлэдхэжэ байна. Алцагай долоон жэлэй hургуулиинхид Октябриин 40 жэлэй ойе hайн бэлэдхэлтэйгээр угтахань. Бүхы отрядууд, классууд, дружинануудынь энэ ойдо зорюулагдаhан сбор эмхидхээ.

Ахалагша классуудай hурагшад промышленностиин, хүдөө ажахын 40 жэлэй турша соо туйлаhан амжалта тухай гоё hайхан монтаж хэhэн байна. Мүнөө энэ монтажын шэнэ клубта үгтэбэ. Мүн литературна, географическа вечернүүд үнгэргэгдөө. Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин түүхэтэ удхашанар, СССР дотор туйлагдаhан амжалтанууд тухай лекци, хөөрэлдөөнүүд болоо. Мүн «Ториин аймаг урданьямар байhанаа, мүнөө ямар болооб» гэhэн темэтэй хөөрэлдөөн эмхидхэгдээ.

hурагшадта зорюулагдажа, революционно фильмнүүдэй кинофестиваль клубта болоhон байна.

hурагшад өөhэдынгөө бэлэдхэhэн спортивна талмай дээрээ волейболоор, баскетболоор наадаха, мүрысөө хэхэ аргатай болоо. Алцак тосхоной урданай ба мүнөөнэй байдал, тэрэнэй ямараар хубилан шэнэдхэгдэhые харуулха, тосхонойнгоо түүхэ шудалха гэжэ hурагшад шиидээ.

С. Табдаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарhаа) Баунтын аймагай «Путь к коммунизму» колхозой ветеринарна фельдшер Юрий Пономарев, колхозой оро үсхэбэрилэгшэдэй бригадын бригадир Дуко Масаулов гэгшэд оро үзэжэ байна.

Г. Субботиной фото.

ХИЛЫН СААНАhАА

Октябриин революциин 40 жэлэй hайндэртэ хабаадалсаха Польшын, Монголой болон Корейн делегаци

ВАРШАВА, октябриин 29. (ТАСС). Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн hайндэртэ хабаадалсаха Польшын делегацида иимэ хүнүүд ороно: Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь Владислав Гомулка, ПОРП-ын ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд Юзеф Циранкевич, Эдвард Охаб, Роман Замбровский болон Александр Завадский, таряашадай нэгэдэмэл партиин главна комитедэй түрүүлэгшэ Стефан Игнар ба демократическа партиин Центральна Комитедэй түрүүлэгшэ Станислав Кульчинский.

УЛАН-БАТОР, октябриин 29. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гэй болон СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй уряалаар Октябриин революциин 40 жэлэй ойн hайндэртэ хабаадалсаха Монголой делегацида ямар хүнүүдэй оролсохо тухай мэдээсэл Улан-Баторта толилогдобо.

МНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Ю. Цеденбал, МНРП-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь Д. Дамба, МНРП-гэй ЦК-гэй хоёрдохи секретарь Ч. Суренжав, Арадай Ехэ хуралай Президиумын гэшүүн С. Янжима болон МНРП-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи партиин түүхын институдай директор Д. Тумур-Очир гэгшэд делегацида оролсо...

Мүн Октябриин hайндэртэ хабаадалсахаяа Монголой ниитын организацинуудай зүгhөө 25 хүн Москва ошохонь гэжэ мэдээсэгдэнэ. МНРП-гэй Улан-Баторай Городской Комитедэй секретарь Б. Да... дин энэ делегациие толгойлхо.

ПХЕНЬЯН, октябриин 3... (ТАСС). Агуухэ Октябриин социалистическэ революциин 40 жэлэй ойн hайндэртэ хабаадаха КНДР-эй делегацида иимэ хүнүүд орохо (...) лоо: КНДР-эй Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшэ Ким Ир Сен (делегациие толгойлогшо), Министрнүүдэй Кабинедэй Түрүүлэгшын ор... логшо ба Гадаадын хэрэгүүдэй министр Нам Ир болон бусад.

«ТУ-104» ПХЕНЬЯНДА

ПХЕНЬЯН, октябриин 31. (ТАСС). Советскэ реактивна самолёт «ТУ-104» октябриин 31-дэ КНДР ерээ.

Тус самолёт Москваhаа эхилээд Омск, Эрхүү, Пекин дээгүүр гаража Пхеньян хүрэтэр 7200 километр газарые 8 час 30 минутын туршада ниидэжэ гаталаа, тиихэдээ 10 мян... ган метрын үндэртэ ябаа гэжэ эки... пажай командир Г. И. Быков х... лэлэй түлөөлэгшэтэй хөөрэлдэхэ... мэдүүлбэ. Самолёт часай турша... дунда зэргээр 900—950 киломе... ябаhан байна.

ООН-эй ГЕНЕРАЛЬНА АССАМБЛЕИН XII СЕССИДЭ

Сириин гомодол пленарна заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 30. (ТАСС). Сириин оруулhан гомодол ООН-эй Генеральна Ассамблейн пленарна заседани дээрэ октябриин 30-да зүбшэн хэлсэгдээ. Сириин делегат Зейн Эд Дин гэгшэ түрү... жэ үгэ хэлээд, зүбшэгдэжэ бай... асуудалаар резолюциин прое... оруулhан байна.

Сириин оруулhан резолюциин проект

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 31. (ТАСС). Сириин ехэ аюулда ороод байhан тушаа тэрэнэй оруулhан гомодолой зүбшэн хэлсэгдэжэ байhантай дашарамдуулан, Сириин дурадхаhан резолюциин проект доро толилогдобо.

«Генеральна Ассамблей,

Сириин болон бүхы дэлхэйн энхэ тайбан байдалда аюулай тохёолдоод байhан тухай Сириин правительствын гомодолые зүбшэн хэлсээд, мүн Нэгэдэмэл Нацануудай Уставай ёhоор, Генеральна Ассамблей энхэ тайбан байдал хангахын тулада зохистой хэмжээнүүдые абажа шадаха гэжэ тоолоод,

иигэжэ тогтооно:

1. Сири Турци хоёрой хилэ дээрэ, Сирииншье, Турциишье газар дээрэ тохёолдоод байhан байдалые мүрдэн шалгажа үзэхэ зорилгоор комисси байгуулха. Организациин гэшүүн болохо 7 ороной түлөөлэгшэд энэ комиссида оруулагдаха ёhотой. Комиссиин хоёр гэшүү... Сири, хоёрыень Турци томил... Тиихэдэ энэ резолюциин абтаhа... hүүлээр гурбан үдэрэй туршада С... ри Турци хоёр хоорондоо зүбшэ... комиссиин үлэгшэ гурбан гэш... ниие томилхо ёhотой;

2. Хоёр талын хоорондо холб... той байха зорилгоор комиссиин ... дэлмэридэ туhалхын тулада ... нэгэ түлөөлэгшые томилхыень Т... ци Сири хоёрто дурадхаха;

3. Сири Турци хоёрой хилэдэ ... ры түргэн ошожо, тохёолдоод ... hан байдал тухай түрүүшын эл... хэл Генеральна Ассамблейдэ ... лон Аюулгүйн Соведтэ энэ ре... люциин абтаhанай hүүлээр хоёр ... делиин турша соо эльгээхэ га... комиссида дурадхаха;

4. Комиссиин зорилгоёо түргэ... шанар hайтайгаар дүүргэхынь ... лада шухала байжа болохо хэ... дые, мүн арга боломжо комисс... олгохыень Генеральна Секретар... гуйха.

Сириин гүрэнэй министрын мэдүүлгэ

ДАМАСК, октябриин 30. (ТАСС). Сири Турци хоёрые эблэрүүлхэм гэhэн Саудовска Аравиин королиин дурадхал тухай хэлэхэдээ, Сириин гүрэнэй министр Салех Акиль иигэжэ мэдүүлбэ: маниие Турцитай эблэрүүлжэ үгыт гэжэ Сири хэндэшье хандаагүй. Тиимэhээ энэ хэрэгтэ гурбадахи нюурай оролсохые бидэнэр огто хүсэнэгүйбди. ... ри тушаа Турциин хорото ябу... хэжэ байhантайнь дашарамдуу... Сириин оруулhан гомодолой зү... рууе шалгажа үзэхын тулада ... хоорондын комисси эльгээхыень ... дэнэр нэгэдэмэл Нациин Орган... циие гуйнабди.

Сиридэ бэеэ хамгаалха талаар хэмжээн абтажа байна

ДАМАСК, октябриин 30, (ТАСС). Дамаскын бэеэ хамгаалха шадалые нэгэ неделиин туршада эрид шангадхаха тухай шиидхэбэри Сириин арад зонhоо бүридэhэн сэрэгэй командовани абаа. Энээниень Сириин бүхы политическэ ор... низацинууд hайшаагаа.

Тус шиидхэбэриин ёhоор, Сири... ниислэл хотын бүхы эрхэтэд б... хамгаалха түхеэрэлгэ барилга... hайн дурааараа хабаадаха ёhото...

Турциин сэрэг Сириин хилэ дээрэ сугларhаар

БЕЙРУТ, октябриин 30. (ТАСС). Сириин гомодолые ООН-эй Генеральна Ассамблейн зүбшэжэ байгаашье hаань, Турци Сириин хилэ шадар сэрэгээ суглуулhаар гэжэ «Ас-Сиаса» газетэ мэдээсэнэ. Сириин хилэдэ дүтэ оршодог Алеппо болон Латакия гэжэ Сириин городуудта дүтэхэнэ Турциин 60 мянган солдат суглараад байна. Тиимэhээнь Сири хилэээ хамгаалха талаар хэмжээ абаха баатай болоо гэжэ Сириин засагаархидай мэдүүлhэн... хай газетэ дамжуулна.

ДАМАСК, октябриин 30. (ТАСС). Хүндэ буу зэбсэгээр, танкануу... зэбсэглэhэн Турциин шэнэ ехэ... рэг Сириин хилэдэ дүтэлжэ е... гэжэ Сириин хилэ шадарай з... гаархид мэдээсээ. Мүнөө ер... Турциин энэ сэрэг Габгава г... нютагта дүтүүр байралаа г... «Аль-Файха» газетын коррес... дент мэдээсэнэ.

Англида ехэ үер болоо

ЛОНДОН, октябриин 30. (ТАСС). Бороо хурын айхабтар ехээр, зогсонгүйгөөр орожо байhан дээрэhээ Хойто Уэльсын хоёр графствода hүүлэй арбан жэлдэ үзэгдөөгүй ехэ үер болоо гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнэ. hабаhаа халиhан гол мүрэнүүд таряалан болон харгы замые булаа. Хэдэн нютагуудта хүдөөгэй хүдэлмэри тогтожо, hуу... газарнуудай хоорондо холбоон ... hалдаа.

Хойто Урда Уэльсые холбо... гол шоссей, мүн Махинлет ст... циин дэргэдэхи түмэр замай л... уhанда булагдаа.

Чимит ЦЫДЕНДАМБАЕВ

ТҮҮХЭТЭ ЕХЭ ТҮРҮҮШЫН УУЛЗАЛГА

Совет наукын солото ехэ илалтада зорюулнаб.

Үеын үедэ
Ори гансаарханаал ябажа,
Гансал hара
Газарые тойродог хамнай даа.
Нэгэндээ найрашоод
Нөөхи hарамнай өөрөөшье,
Огторгойhоо бидэнэрээ
Омогхоноор харадаг хамнай даа.

Моро монсогорхон
Тон ондоохон одонтой,
Мориной хани
Болохобди,—гэжэ хэзээдэшье,
hаруул сагаан
hарамнай нэгэтэшье зүүдэлээгүйл.
Мянган жэлнүүдэй
Магтаалнуудташье дуулаагүйл.

***

Мүшэтэ замаараа
Мүлхижэ ябаhан hарамнай,
Огторгойдо байгаагүй
Ондоохон одонтой золгошобо.
Амараа хэлсэжэ
Арба табаяа хөөрэлдэхэшье,
Забдагүй тэрээнhээ
Замдаа таhаран гээгдэшэбэ.

Октябриин дүрбэндэ
Огторгойдо hарын ябахадань,
Уран хөөрхэн
Угаа хурдан одохон,
Хойноhоонь хүсөөд лэ
Ходол урдань ороно.
Хойшоо харанshьегүй
Холо гээгээд арилшана.

***

Булгаатайхан одондо
Булигдаhанаа мэдээд байхадаа,
Сэлмэг шарайгаар
Сэхэ гэтэжэ хандана.
Арбаад удаа
Ахигдаhан гээгдэhэн hарамнай,
— Наашаа байгыш,
Намтай золгыш!—гэнэл ха.

Толидол hайхан аад,
Тооhормо хурдан одохон
Иимэ тэмдэг,
Иимэ захяа эльгээбэ:

— Замдаа нобшорхо
Забда намда байхагүй,
Наука эрдэмэй
Нангин даабари дүүргэнэб.
Ярилдаха дуратай hаа,
Яаража намайе хүсыши.
Зоргоороо хөөрэлдэжэ,
Замай хани болохобди.
Замгүй ехээр
Залд гэhэн hарамнай
Яаха хээхэсэшье
Ябууд дундаа мэдэбэгүй.
Хөөрхэн одые
Хүсэжэ ядаhандаа эшэжэ,
Торгон үүлээр
Толормо шарайгаа бүгэлбэ.

hара боложо
Монсойhонhоошье хойшо,
hанагдаагүй элдэб
hанал бодолдо төөринэ.
Хэды поэдүүд
Үеын үедэ намайе,
Хэды шүлэг
Дуундаа дурдаа гээшэб даа?

Магтаалтай хэды
Домог түүхэ номуудта,
Маната hүниин
Гансахан эзэниинь гэгдээ биб?
Түби дэлхэйгээ
Тон гансааран тойрохожо,
Ямбатай хододоо
Ябахаб гэжэ hанагша hэм.

Дурлалсаhан бүхы
Инаг hайхан залуушуулай
Шэбэнэлдээе гансааран
Шагнахаб гэжэл найдагша hэм.
Омог hаруул
Ондоо ямар одохон,
Гэгээн замыем
Уридлан ахижа зурыбаш?
Үбгэн намтаяа
Үгээ хэлсэхэшье забдагүй,
Саhата дэлхэйе
Сахариглажа гороолнош?

Арюун шарайемни
Адаглан харадаг телескопууд
Шамдажа мүнөө
Шамайе угтадаг болошобол.
Аглаг бүмбэрсэгэй
Амата хүн бүхэн лэ,
Хамаг хэлэн дээрэ
Харин шамайел дурданал...
Энхэрүү баатар,
Эхэ, эсэгэшни хэд гээшэб?
Түрэhэн гараhан
Түүхэтэ сагшни хэзээ юм?
Омог шинин
Орон нютаг хаана юм?
Омгорхон баясаhан
Орон түбитэ бүмбэрсэгөө
Олохон удаа
Гороолон тойроод байхадаа,
Хамаг даабариингаа
Хахадые дүүргээд ябахадаа,
Хоёрдохи hарамнай
Холынгоо буурал абгайда
Забда оложо,
Замай мэндые хүргэнэ.

—Хүн түрэлтэнэй
Культура эрдэмээр баяншье hаа,
Шамда хүрэхэ
Шадал юрэдөө байгаагүй.
Холуур замтай
Хонгор малаан шамайгаа,
Шэлээр шагаажа,
Шэнжэлхэл аргатай байhан юм.

Харин мүнөө
Хамаг арадуудай баярта,
Шамда хүрэхэ
Шата гэшхүүр агшаагдаа.
Шамhаа хурдаар
Газарые тойрохо одоншье,
Шадамар хүнэй
Уран гараар бүтээгдээл.

— Гараhан түрэhэн
Газар ороноо нэрэлыш!—гээд,
Хани одоёо
Халта харахадаа гуйна ха.
—Эб найрамдал
Эрхилэн баталан ябааша,
Совет эрдэмэй
Солото баатар ашань би!

Түрэhэн орон
Түрэл дулаан дайдамни,
Ажалшадай нангин
Агуухэ СССР юм!

—Шамайе иимээр
Шадажа бүтээhэн хэд гээшэб?
Яаhан сэсэн
Ямар урашуул түрөөб!—гээд,
Удаадахи нэгэ
Уулзалгандаа мэгдэжэ,
Үбгэн hара
Үгэ хэлэн хандана.

—Арадтаа үнэн
Алдарта совет эрдэмтэд,
Мандаhан эрдэмэйнгээ
Мансыда намайе бөөмэйлөөл.
Газар дээрэхи
Галта жабхалан үлгыhөөмни,
Эрэлхэг баатар
Эрдэмэй замда юрөөгөөл.
Баатарлиг хүнүүдэй
Батаар байгуулан зохёоhон,
Дүлэтэ хурдан
Дүүнэрни шамда хүрэхэл.

Баруун гарыешни
Бахим баряад, тиихэдэ,
Хүн түрэлтэнэй
Хүндэтэ баярые хүргэхэл.
Наранай гэрэлые
Бэедээ тудуулан абадаг,
Наhаараа хүйтэн
Эльгээрээ сэбдэг дайдадашни,
Хүнэй дурлалай
Хүхюу амисхал хүрэжэ,
Хүнэй найдалай
Үндэр эрмэлзэл дүлэтэжэ,
Илагшадай агуу
Ирагуу дуунууд зэдэлхэл!

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н 00570. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 5716